

Kadınların kararlı mücadelesi sürüyor

Özgürlükte ısrar eden kadınlar 8 Mart'ta da sokakları zapt etmeye hazırlanıyor.

toplumsal özgürlük

facebook.com/ToplumsalOzgurlukPartisi twitter.com/toplumsalozgur 3,5 TL / Mart 2022

Tarihsel kurucu özne sahneye çıkıyor

Perihan Koca

Neoliberal rejim ile piyasa tümüyle kuralsızlaştırılıp, kamu ve sosyal güvenlik politikalarının geri çekilerek özelleştirilmesi hayata geçirilirken, piyasada serbest ticaret ve rekabet yerleşikleştirilmiş, özelleştirme uygulamalarıyla kamusal alan ve istihdamda geleneksel yapı kökünden değişikliğe uğratılmıştı. Esnekleşme ve güvencesizleşme politikalarıyla istihdam alanı yeniden dizayn edilirken, işçi sınıfı parçalanıp sermayenin çıkarlarına uygun, köklü bir reorganizasyon sürecine sokuldu.

(...) *Devamı 7. sayfada*

Sokaklar bizim, senin mi sandın?

İrem Kayıkçı

Dünya genelinde pandemi nedeniyle en az 13 milyon kadın işini ve gelirini kaybetti. Sadece 2020'de ücret kayıpları en az 800 milyar doları buldu. 20 milyondan fazla kız çocuğunun bir daha asla okula gidemeyeceği kaydedildi. Evet, bunların hepsi gözümüzün önünde oldu ve hepimiz bir biçimiyle patriyarkal kapitalist sistemin sömürüsünü en somut ve sert haliyle yaşadık, yaşamaya da devam ediyoruz.

(...) *Devamı 10. sayfada*

İşçi sınıfı çıkışın yolunu açıyor!

Sermayedarlar işçi direnişlerinin kazanım elde etmesi halinde daha büyük direnişlerin önünün açılacağının farkındalar. Tüm güçleriyle saldırıyorlar. Patronlar, ceplerindeki milyarlara milyarlar katmak için saldırıyor, işçiler evlerine ekmek götürmek için direniyorlar. Sınıfa karşı sınıf!

Sermaye diktatörlüğü emekçileri kuru ekmeğe mahkûm ediyor! İktidar koalisyonu, yeni emek rejimleriyle, işçi sınıfının örgütsüzleştirilmesiyle, emekçilerin kazanılmış birçok hakkına el koyarak, sermayeye muazzam kâr olanakları sağladı. Emekçileri, durmadan büyüyen işsizler ordusuyla, aç kalmakla tehdit ediyorlar. İşçi sınıfının çok büyük kısmını asgari ücrete mahkûm ettiler. Ocak ayında "müjdelenen" asgari ücret zammı da enflasyonun durmadan yükselmesiyle bir ay içinde eridi. Ucuz ekmek kuyrukları uzadıkça uzuyor. Elektrik ve doğalgaz faturaları yakıyor. Alınan yüksek vergiler bel büküyor.

İşçi sınıfı ayakta

Ülkenin dört bir yanında direnişe geçen işçiler, kendilerine reva görülen sefalete razı olmayacaklarını açıkça gösteriyorlar. Yemeksepeti'nden, Farplas'a, Aliağa gemi söküm işçilerinden, Erbosan'a, Migros'tan tekstil işçilerinin direnişlerine kadar kararlı ve mücadeleci duruş herkese umut oluyor. Sermayedarlar ise işçi direnişlerinin kazanım elde etmesi halinde daha büyük direnişlerin önünün açılacağının farkındalar. Tüm güçleriyle saldırıyorlar. Patronlar, ceplerindeki milyarlara milyarlar katmak için saldırıyor, işçiler evlerine ekmek götürmek için direniyorlar. Sınıfa karşı sınıf!

Yeni bir geleceğin doğum sancıları

Çok dinamik bir dönemin içindeyiz. İşçi sınıfı direnişlerden ve kendi tarihinden öğreniyor. Halk güçleri direniyor ve direnişlerinden öğreniyor. Kadınlar, Aleviler, Kürtler, doğa savunucuları, yoksul Müslümanlar kendi talepleri doğrultusunda hareket halindeler.

Kadınlar; hem erkek egemenliğine karşı mücadele ediyor hem de halk güçlerinin ve işçi sınıfının içinde en ön safta direniyorlar.

8 Mart'ta kendi talepleriyle erkek egemenliğine karşı büyük bir güçle haykıracaklar.

Bu direnişler örgütlülüğe, programa ve siyasal özneye kavuştuğu takdirde yepyeni bir geleceğin kapıları açılabilir.

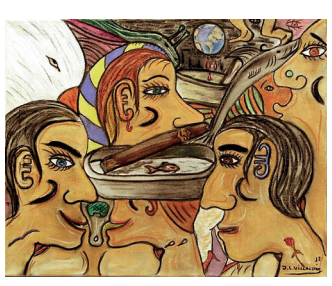

Devletin içine müdahaleler ve devlet krizi

Sermayenin çıkarlarını savunmanın yolu çıplak bir şiddet aygıtına dönüşmekten geçiyor.

5

Çocukların siyasete "alet edilmesi"

Son yıllar gösteriyor ki çocuklar siyasette daha da özneleşiyorlar, kendi özgünlükleriyle.

6

6. Yargı paketi ne getiriyor?

İktidarın 6. Yargı paketinin hedefinde kadınların elde ettiği kazanımlar var.

10

Elektrik faturasının anlattıkları

S. Özgür

Neoliberal politikaların işlevsizliğinin ve iktidarın 20 yıllık icraatlarının sonuçlarının en bariz görüldüğü dönemlerden birindeyiz. Elektrik faturalarına iktidarın doğa ve halk düşmanı, sermaye taraftarı icraatları zam olarak yansıyor. İthal enerji ve dışa bağımlılık, özelleştirme, döviz kuru, başta yalıtımı yapılmamış binalar olmak üzere enerji verimliliğinin gündeme alınmadığı kent politikaları, fosil yakıtın yüksek derecede kullanımı enerji üretim ve tüketim basamaklarını karşılıklı etkileyen durumlardan.

(...) *Devamı 11. sayfada*

Bir çıkış var: İşçi direnişleri!

Sınıf savaşı gerçeği sahte sorunları dağıtarak kendi gerçeği üzerinden yeni bir topluma doğru gidişin yollarını inşa ediyor!

Oğuzhan Kayseriioğlu

Bilinçlice yürütülen ekonomik politikaların ürünü olarak oluşan yoksullaşma gerçeği, günümüzde geldiği aşamada asgari ihtiyaçların neredeyse tümünü karşılanamaz hale sokunca, iktidar ve sözcüsü olduğu sermaye sınıfı, işçi sınıfının öfkesiyle yüzleşti. Üstelik, çok açıkça görülüyor ki, daha da fazlasıyla yüzleşecek. Yoksullaştırma zaten deneye-yoklaya sürüyordu, ancak "faizleri düşürme" diye pek afilli bir isim verilen iktidarın yeni hamlesiyle durum dayanılmaz hale gelmiş, pahalılık, işsizlik ve güvencesizleştirme, belli eşikleri geçince halka dayatılan artık süründürme olmuştu. Tam da bu sebeptendir ki, zaten sürüp gelen işçi direnişleri, hızla sıçrayarak yayılıverdi. İktidarın neredeyse her yönden sıkıştığı ve üstelik toplumsal desteğinin de yavaş ama istikrarlı bir tarzda eridiği günümüz koşullarında yayılma eğilimine giren işçi hareketi, aynı tarzda hareket etmeye devam ederse, iktidar alanının en güçlü muhalefet gücü olacaktır.

Neoliberal politikaların hız ve güç kazandırdığı sermayenin toplumsallaşması, pazar ilişkilerinin bütün toplumsal yaşamın etrafında dolaşarak tavaf ettiği bir kutsallık kazanması gerçekliğini yarattı.

(...) *Devamı 4. sayfada*

POLİTİKA

Söylediğimiz her sözün, attığımız her adımın karşılık bulduğu bir dönemdeyiz.

Halk güçlerinin çıkış arayışında yeni bir konak

Eylem deneyimleri önceki deneyimlerle kaynaşıyor. Talepler taleplere ekleniyor. Bütünün parçaları tamamlanıyor, resim belirginleşmeye başlıyor.

Hasan Durkal

Uzun bir sürece yayılan halk direnişlerinde, ekonomik krizin ağırlaşmasıyla birlikte ekonomik taleplerin öne çıktığı bir döneme girildiğini görüyoruz. Görünüşe göre bu durum böyle devam edecek.
İşçi sınıfının zaten irili ufaklı başlayan direnişlerinin birden havza havza yayılmaya başladığına tanık olduk. İşçi sınıfının en güvencesiz kesimini oluşturmanın yanı sıra, pandeminin yaygınlaştırdığı yaşam biçiminin ciddi bir şekilde kitlesini arttırdığı kurye-kargo çalışanları isyanların başını çekti. Ama durum onlarla sınırlı değil ve bunlara eşlik eden bir sanayi işçileri bölüğü var. Tekstil ve metal sektörlerine yayılan direnişlerin ağırlığı yine ekonomik temelli.

Talepler birikirken

İşçi direnişlerine eşlik eden bir diğer dinamik ise kabarık faturalara karşı sokağa dökülen ve kendiliğinden gelişen halk eylemleri oldu. Görünüşe göre halkın en yakıcı gündemi olan geçim derdi artık sokağa taşıyor. Dolayısıyla ekonomik kriz Kasım ayında yeni bir evreye girerken genellikle sokağa taşmayan tepkinin artık sokağa inmeye karar verdiğini söylemek yanlış değil.
Ekonomik talepler daha önceki halk güçleri direnişlerindeki siyasal taleplerin (Boğaziçi direnişi, kadınların yıllara yayılan direnişleri örneğin) ardından geldi ve aslında bu siyasal talepler halen ajandada duruyor.
Birikimleri küçümsememek gerekiyor, bunların kolektif ajandada her zaman var olduklarını da unutmamak gerekiyor. Kapitalist bölüşüm ilişkilerinin kitlelerce keşfedilmesi süreci en azından pandemi ile başlamıştı, çıplak bir kapitalist devlet gerçekliği geniş kitlelere teşhir oluyordu. Bu süreç devam ederken ekonomik kriz patladı. Baştaki şok halinin yerini kendiliğinden direnişler aldı.

Deneyimler de birikiyor

Eylem deneyimleri önceki deneyimlerle kaynaşıyor. Talepler taleplere ekleniyor. Bütünün parçaları tamamlanıyor, resim belirginleşmeye başlıyor.
Bütün dediğimiz şey, halkın taleplerinin içerisinde konumlanmak kaydıyla varılacak olandır. Varılacak olan, bu düzenin aşılmasıdır. Nesnel olarak tam da buradayız ve daha birkaç ay önce sosyalist soldaki önemli bir tartışma konusu olan "bir programın gerekli olup olmadığına" dair tartışmada finale geliyoruz herhalde.
Bütün bu talepleri kendiliğindenliğin akışına bırakıp, direnişlerde içimizi mi rahatlatacağız? Yoksa tüm bu talepler bütünün bir siyasal programla buluşması için mücadele mi edeceğiz?

Çıkış yolu önermek

Bizim tercihimiz ikincisi. Krizler ortamında egemen sınıfların tüm tahakküm biçimlerinin sorgulandığı ve geniş kitlelerce tartışıldığı bir dönemde, bir çıkış yolu önermemek büyük bir siyaset hatası olacaktır. Şimdi önceki dönemlerden çok daha fazla yakınız bir ortak programa. Bu ortak programın çok bileşenli bir özneyi hedefleyeceği çok açık. İşçi sınıfının öncülüğünde, kapitalist tahakküm biçimlerinin ve ondan beslenen diğer tüm tahakküm biçimlerini karşısına alacak bir öznenin inşası için yarın çok geç olabilir.
Git gide daha karmaşık bir duruma doğru gidiyoruz. Söylediğimiz her sözün, attığımız her adımın karşılık bulduğu bir dönemdeyiz. Tarih bu teveccühü her zaman yapmaz.
Demokratik cumhuriyet için ileri.

Halk güçleri bir adım ileri!

Bütün bu krizlerin çekirdeği, şimdi işçi sınıfının ülkenin dört bir yanına yayılan direnişleri, hak arayışları ile sarsılıyor.

Hatice Göz

Uzunca bir zamandır yavaş akan zaman, Şubat ayı ile birlikte hızlandı. Boğucu, kasvetli, durgun hava yerini seri halde gelen çoban ateşlerine, karşı çıkışlara bıraktı. Ve görünen o ki, bu çıkışlarla hız alan zaman, büyük atlayışların habercisi.
Pasif direnişler de sürmekle birlikte, aktif direnişlerin önü daha da açılıyor. Pasif direnişlerden aktif direnişlere, duruşlara doğru bir eğilim biçimleniyor. Hızları, yaygınlık ve direngenlikleri yükseliyor. Her direniş, sonuç versin vermesin, bir sonrakinin kapasitesini arttırıyor. Ona kendinden bir hafıza katıyor. Geçmişin direniş kodları, biçimleri yeniden vücut bulurken; yeni, yaratıcı yöntemler de serpiliyor.

Direnişler yeni bir dönem açıyor

Bir süredir demlenen öfke şimdilerde sokaklarda kendini göstererek "kıvam" buluyor. Halkı her yandan kuşatan krizlere karşı örülen direnişler ve örgütlü duruşla, halkın barajının ayakta kalmasını sağlıyor. Halkın barajını oluşturan dinamikler varlığını ve gücünü katlayarak ilerliyor: Kadınlardan ekolojistlere, gençlerden halklara ve inançlara kadar ülkenin bütün dinamikleri hareketliliğini koruyor.
Bir bütün olarak halk güçlerinin parçası olan ama esasında bu güçlerin devrimci öncülüğünü yapacak olan ve nicedir cılız biçimde parlayan işçi sınıfının son haftalardaki kararlı tavrı ise tüm bu güçlerin etkisini temelden arttırıyor.
İktidarın kurmaya çalıştığı faşizmin zehirli sarmaşığı her yanı sarmaya çalışırken, halka batan açlık dikeni artık katlanılamaz hale geldiğinden, o sarmaşık sökülüp atılıyor. Halk güçlerinin bağrındaki işçi sınıfı, emekçiler, her an her yere yayılan direnişleri ile yeni bir dönemin kapılarını açıyor. Bu direnişler, baskının ve zulmün sürekliliğinde önemli kopuşlar sağlıyor. İşçi sınıfı, tarihsel öncülük rolünü oynama noktasında önemli bir devreyi yaşıyor, yaşatıyor.
Halk güçlerinin farklı dinamikleri kendi özgün ihtiyaçları çevresinde oluşan direnişleri, örgütlülüğü sürdürüyordu, sürecekte, çünkü o alanların özgün ihtiyaçları yakıcı halde sürüyor. Tablonun ana belirleyeni olan işçi sınıfının farklı bölüklerinin bu gidişe koyduğu tavır dalga dalga yayılmaya başlayınca, diğer tüm direnişler de başka biçimde yeniden şekillenir oldu, oluyor.
Bütün bu krizlerin çekirdeği, şimdi işçi sınıfının ülkenin dört bir yanına yayılan direnişleri, hak arayışları ile sarsılıyor. Sermayenin külleri altında yanmaya devam eden işçi sınıfının ateşi alevlendi.
Pandemi boyunca sokakta kalıp çalışan, yaşamın devamını sağlayan ve sınıf olma bilinci, bu çıplak gerçeğin içinde artan işçiler şimdi o gerçeğin üstüne üstüne yürüyor.

Halkçı seçenek güçleniyor

Egemenlerin, toplumu kendi çıkarları pahasına mecalsiz bırakma, kendi faşist değerleri ile yoğurma çabaları toplumun belli kesimlerinde karşılık bulsa, çürüme ve savrulmalar yaşansa da bu hamleler şimdilik çoğunlukla sonuçsuz kalıyor. Halk güçleri, işçi sınıfının öncülüğündeki bu yeni dönemle birlikte kuşatmayı püskürtmeye hazırlanıyor.
Bağrında sınıfın devrimci gücü ile ilerleyen halk güçleri, çıkışı işaret ediyor adeta. Çıkış direnmekte diyor, çıkış birbirine kenetlenmekte diyor, çıkış bu ezici düzen karşısında sınıf kardeşliğinde, çıkış ancak ve ancak hep birlikte.
Şimdi işçi sınıfının uyanışını siyasal bir duruşla buluşturup, o duruşun etrafına uygun, özgün biçimlerde kenetlenecek direniş dinamiklerinin tamamını kapsayıp yolu yürütecek siyasal özneyi oluşturup halkçı seçeneği gerçeklikle buluşturmada.

Yeni rejime yeni toplum yapısı

İçine girdikleri meşruiyet krizini dini referanslarla çözmeye çalışıyorlar. Çünkü ellerinde meşruiyet üretebilecekleri başka hiç bir şey kalmadı.

Arzu Küçük

İktidar koalisyonu uzun süredir, burjuva hukukunun bile askıya alındığı, özel bir sermaye diktatörlüğü kurmaya çalışıyor. Bunun ilk ayağı olan başkanlık sistemini gerçekleştirdiler, kurdukları koalisyonla devletin büyük bölümünde hakimiyet kurdular, devletin zor aygıtlarını durmadan genişletiyorlar.
Ancak, yeni rejim çok hassas dengeler üzerinde duruyor.
Bu hassas dengeleri zorlayan; iktidar koalisyonu içinde farklı odaklar arası çekişmeler, mafya-devlet ilişkilerinin ve sürekli işlenen suçların su yüzüne çıkması, derinleşen ekonomik kriz bağlamında açlık, işsizlik, sömürü koşullarının çok ağırlaşması, iktidar koalisyonunun sınıfsal konumu itibariyle devletin tüm kaynaklarını sermayeye peşkeş çekmesi, üretimden uzak vurguncu bir sermaye kesimi ile hemhal olması gibi onlarca etken var.
İktidar koalisyonunun toplumda rıza üretme mekanizmalarının tükenmesi ve içine girdiği hegemonya krizi, çıplak devlet şiddetini iktidarının tek dayanağı haline getirdi.

Toplumsal çürüme

Yeni rejimin dayanağı olabilecek bir toplum yaratılmazsa, sadece devletin zor aygıtlarına dayanan çıplak bir sömürü sistemi uzun ömürlü olmayabilir.
İktidar koalisyonu uzun süredir Türklük, erkeklik ve "Erdoğanist" İslam yorumunun egemenliğinde faşist bir toplum yaratarak yeni rejimi garanti altına almak istiyor.
Diyanet İşleri Başkanlığı'nın iktidardan aldığı yetkiyle ve milyar dolarlık bütçesiyle ülkenin her yanını kuşatmaya çalışıp her konuda fetvalar vermesiyle, devletin imkanlarıyla palazlandırılan cemaatlerle, eğitim sisteminin bilimsellikten daha da uzaklaştırılıp içinin dinsel öğelerle doldurulmasıyla, yandaş medya kanalları ve sosyal medya trolleriyle topluma bir form verilmeye çalışılıyor.

Sezen Aksu'ya saldırı

Sezen Aksu'nun daha önce yazmış olduğu bir şarkı üzerinden bir linç organize etmeye çalıştılar. Ancak son anda Erdoğan'ın geri adımıyla süreç sönümlendi.
Sezen Aksu'ya yönelik linç girişimi diğer herkese bir gözdağı niteliğindeydi. Ayrıca bütünlüklü olarak popüler kültürü dini referanslara göre dizayn etme hamlesinin başlangıcı olabilirdi.
İktidar içine girdiği meşruiyet krizini dini referanslarla çözmeye çalışıyor. Çünkü ellerinde meşruiyet üretebilecekleri başka hiç bir şey kalmadı.
Yeni rejimin temel meşruiyet aracı haline gelen imamların çıkışları da iktidar koalisyonunun istikametinde ilerliyor. Şimdilerde Ankara'da bir cami imamının halifelik için "o makamı geri istiyoruz" açıklaması gündemde.
Buna benzer açıklamalar daha önce başka imamlar tarafından da yapılmıştı. İktidar koalisyonunun kitlesi içindeki çözülmeler bu söylemlerle önlenmeye çalışılıyor.
Faşist kurumsallaşma sağlanamadıkça inisiyatif sınıf direnişlerine ve halk güçlerine geçmekte. İktidarın yönetememe krizi derinleşirken, ülkenin her tarafını saran sınıf isyanları, halk güçlerinin direnişleri başka bir geleceğin var olduğunu gösteriyor.

POLİTİKA

CHP, büyük öfke yaratan zamlara karşı videolarla ve kontrolündeki "zararsız" eylemlerle, iktidarın sıkışmışlık düzeyini arttırmaya çalışıyor.

Kılıçdaroğlu ne yapmak istiyor?

CHP, iktidar koalisyonuna karşı yürüttüğü muhalefet stratejisini; halk güçlerinin sermayeye karşı yaratabileceği tehlikeleri bertaraf etme üzerine kurgulamış görünüyor.

Arzu Küçük

İktidar koalisyonu kendisinin muktedirliğinde özel bir sermaye diktatörlüğü kurmak için sürekli hamleler yapıyor. Bunu belirli ölçülerde başarmış olsa da yeni rejim oldukça kırılgan dengeler üzerinde duruyor. Devletin tarafsızlık maskesinin düştüğü ve bir suç şebekesi haline geldiği ise her-kes tarafından bilinen bir gerçek.

İktidar koalisyonu ve sermaye işbirliğinin sömürü ve talan politikaları halkta her gün yeni bir yıkıma yol açmakta.

Bu bağlamda işçi sınıfı direnişleri, kadın, gençlik ve ekoloji mücadeleleri, geçinemiyoruz eylemleri ile meşru taleplerini sokağa taşıyan milyonlar, hem iktidar koalisyonu hem de sermaye için tehlike oluşturuyor.

Rejimin restorasyonunu savunan partiler arasında bulunan CHP ise iktidar koalisyonuna karşı yü-rüttüğü muhalefet stratejisini; halk güçlerinin sermayeye karşı yaratabileceği tehlikeleri bertaraf etme üzerine kurgulamış görünüyor.

Kılıçdaroğlu'nun videoları

Kılıçdaroğlu son süreçte art arda yayınladığı videolarda iktidar koalisyonunun trol ağlarını, yolsuz-luklarını ifşa ediyor. Kendisine yolsuzluk dosyaları yağdığını söylüyor. Bu ifşalarla halka değil "Artık bu devletin onurlu bürokratlarının zamanı geliyor" diyerek devlet bürokrasisine çağrıda bulunuyor.

Bu bağlamda Kılıçdaroğlu'nun devlet içinde uzun süredir devam eden krizi derinleştirme hamleleri yaptığını düşünebiliriz. İBB'den trilyonluk "burslar" alan AKP'li siyasetçiler de ifşa edildi. Bu ifşalar halkta zaten var olan öfkeyi derinleştiriyor ancak gerçek bir çıkış yolu göstermekten kaçınıyor. Sürekli sandığı bekleyin, bize güvenin telkinleriyle halkı pasifize eden bir güven yaratılmak isteniyor. Çünkü halk güçlerinin mücadelesiyle iktidar koalisyonunun alaşağı edilmesi hem sermaye hem de restorasyoncu muhalefet için çok ciddi bir risk. Ancak devletin tüm imkânlarını ve şiddet tekelini elinde bulunduran, devletin büyük bir kısmına hâkim olmuş iktidar koalisyonunun seçimle gitmeyeceği de açık.

CHP'nin, bu bağlamda iktidar koalisyonunun çürümüşlüğünün derinleşmesiyle sistemi zorlamadan iktidara gelmeyi planladığı da düşünülebilir.

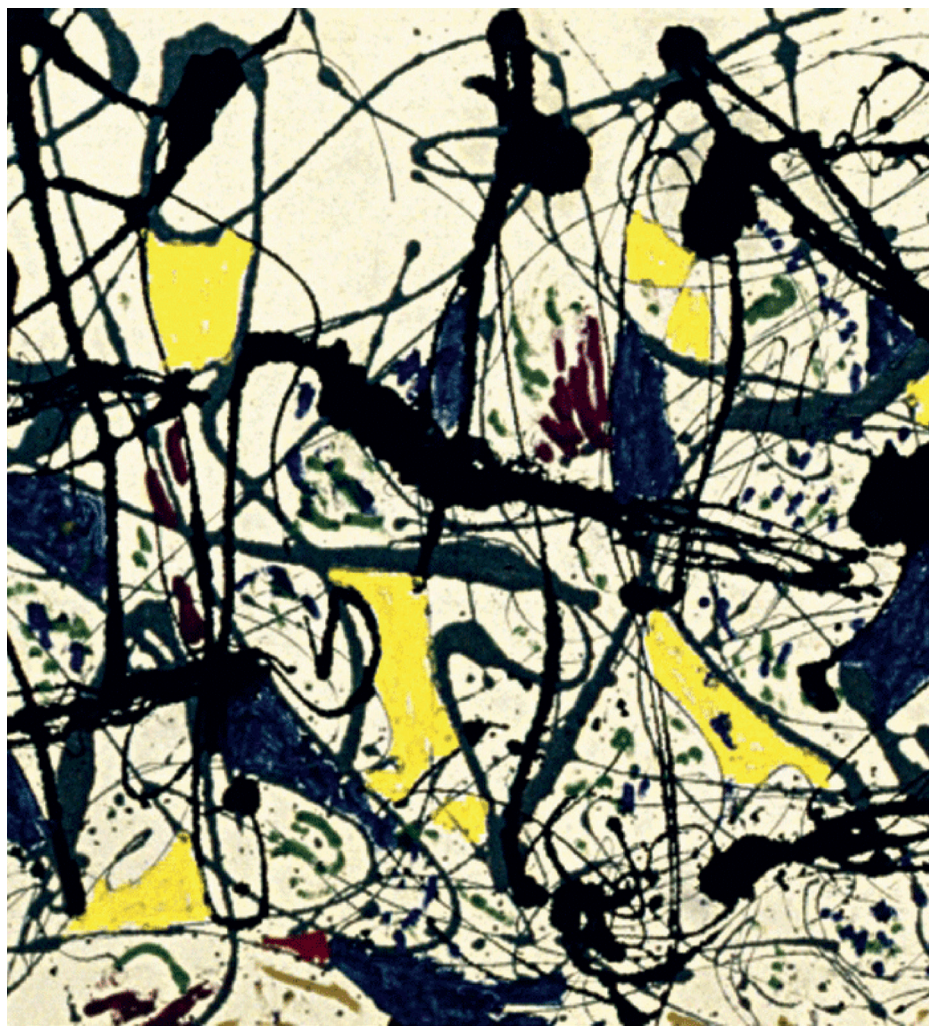

CHP yoksulluğa çare olur mu?

Durmadan derinleşen açlığa, işsizliğe, yoksulluğa karşı vadedilen çözüm vergilerin azaltılması, yandaş sermayenin kayırılmasını engellemek, liyakatli insanların devlet görevlerine getirilmesi ve israfa son vermek üzerine. Kapitalizmin krizinden çıkış için yeni emek rejimleriyle sömürünün durmadan derinleştirildiği, emekçilerden, yoksullardan alınan vergilerin sermayeye aktarıldığı, her alanın metalaştırılarak sermaye-ye açıldığı süreçte vadedilen çözümlerin kalıcı bir çare olmayacağı açık. Kılıçdaroğlu'nun, iktidara gelmeleri halinde ekonominin başına Ali Babacan'ın getirileceği açıklamasında da hatırlamak gerekir.

Bu günkü durumun sorumlusu olan ekonomi modelinin Kemal Derviş sonrasında da Ali Babacan ile vücut bulduğu düşünülürse, emekçilere yıkım getiren aynı ekonomi politikalarına devam edileceği anlaşılıyor.

Elektrik zammına tepki

Yayımladığı videolarla toplumun izleyici pozisyonunda olduğu bir "kahramanlık" hikâyesi yazmak istediği görülen Kılıçdaroğlu; yayımladığı son videoda da elektrik zamlarına tepki göstererek elektrik faturasını ödemeyeceğini açıkladı. Bekleneceği üzere bu çıkış tamamen bireysel zemindeydi ve halka elektrik faturanızı ödemeyin çağrısı içermiyordu.

Ancak iktidar koalisyonunun sıkışmışlık düzeyinin derinliği, bu düşük düzeyli muhalefetin bile bir miktar sonuç almasını sağlamakta. Örneğin, iktidar koalisyonunun, halkta tepki yaratan büyük zamların az bir kısmını geri alarak kendi kitlesinin öfkesini azaltma stratejisine darbe vurmuş oldu. Kılıçdaroğlu'nun videolarının yarattığı kazanım gibi görüleceği için, iktidar koalisyonunun elektrik zamlarının yarattığı tepkiye karşı aynı stratejiyi uygulama olanağı kalmadı.

Canan Kaftancıoğlu da 81 ilde ve İstanbul'un birçok ilçesinde elektrik zamlarına karşı sokağa çıka-caklarını açıkladı.

İktidara karşı muhalefette daima halk güçlerinin gerisinde kalan CHP, büyük öfke yaratan zamlara karşı videolarla ve kendi kontrolündeki "zararsız" eylemlerle, iktidarın sıkışmışlık düzeyini arttırma-ya çalışıyor.

Restorasyon bloğunun toplantısı

CHP'nin de içinde olduğu restorasyoncu partiler, ana gündem maddesi "güçlendirilmiş parlamen-ter sisteme" geçiş tartışmaları olan bir buluşma gerçekleştirdi. Bir kısmı, önceki süreçlerde iktidar koalisyonunun yarattığı yıkımın ortağı olan bu partiler halk güçlerinin ve işçi sınıfının dışlandığı, yu-karıdan bir demokrasi ve özgürlükler tartışması yürütülüyor.

Bu toplantının sunuluş biçimi ve içeriği CHP tarafından da yaratılmak istenen; halkın izleyici konumuna itilerek egemenlerin kahraman gibi gelip özgürce yeni sistemi planladığı bir durum gibi görünüyor.

Sermayenin Babacan sevgisi nereden geliyor

Başbakan Yardımcısı iken Ali Babacan, plan henüz tasarı aşamasındayken iki ana hedeften söz etmişti. Babacan'a göre, hedeflerden birisi, bireysel emeklilik sistemine katılımların arttırılması ve böylece sektörün geliştirilmesi için işsizlik fonunu sermayeye aktarılmasıydı.

Serkan Nar

1970'lerde kapitalizmin girmiş olduğu kriz dünyada "petrol krizi" olarak dışa vursa da aslında açığa çıkan, Keynesyen birikim rejiminin tıkanması, dolayısıyla kâr oranlarının azalmasıdır. Dünya Bankası ve IMF dünya üzerindeki bütün ülke ekonomilerinin "ortak" hareket etmesini sağlayacak uygulamalar gerçekleştirerek düşen kâr oranlarının yükseltilmesini hedeflemişlerdi.

İngiltere'de Margaret Thatcher, ABD'de Ronald Reagan "başka alternatif yok" sloganıyla uyguladıkları bu yeni ekonomik modelin ana önceliği; yapısal reformlar başlığı altında toplumsal şoklamalar ile devletin idari, hukuki yapısının tepeden tırnağa dönüştürülmesi, ekonomik yapıdaki etkinliğinin sermaye birikimini hızlandıracak biçimde arttırılmasıydı. Böylece finans kapital, yeni ekonomik modeli hayata sokarak kapitalist sistemin uzun erimli krizini aşmaya çalışmıştı.

Neoliberalizmin Türkiye ayağı

Türkiye'de, Turgut Özal'ın başını çektiği -24 Ocak kararları diye anılan- bir dizi politika 12 Eylül askeri darbesiyle uygulanmaya başlandı. Böylece ekonomide köklü değişiklikler yapılmış, dünyada uygulamaya konulan neoliberal model Türkiye'de de hayata geçmişti. Neoliberal iktisat politikalarının sermaye açısından yarattığı rahatlık: emek rejimi üzerindeki tahakkümün arttırılarak genel olarak işçi sınıfının kazanımlarının tasfiye edilmesi, siyasal ve sendikal faaliyetlerin engellenmesi, ücret artışı talepleri üzerinde aşırı baskı uygulayarak sermaye birikiminin önündeki engellerin aşılmasıdır.

Büyük sermaye ne istiyor?

Darbenin kurduğu yeni burjuva siyaset alanı kabaca, ANAP dönemi, koalisyonlar dönemi ve AKP'nin 2002-2013 dönemleri olarak tasnif edersek burada neoliberal politikaların kesintisiz bir şekilde uygulandığını görebiliriz.

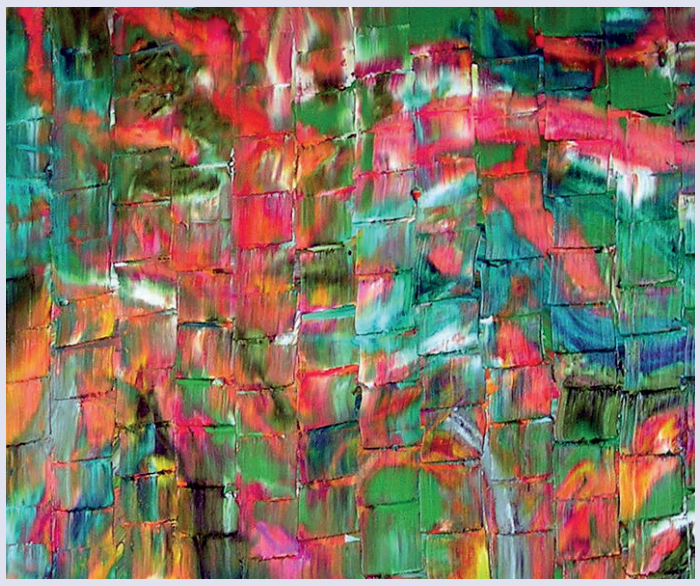

Türkiye ve uluslararası sermaye, bugün yaşanan iktisadi ve siyasi krizin aşılması için, TÜSİAD'tan yerli-yabancı finans sermayesine uzanan çıkarları uzlaştıran AB ve Dünya Bankası'nın garantörlüğünde, IMF'nin finansal desteğinde hazırlanan bir ekonomik dönüşüm programının hayata geçirilebilmesini ve sürecin kesintisiz bir biçimde devam etmesini istemektedir. Bu programın, sermayenin tamamen kontrolünde uygulanabilmesi için siyaseten arındırılmış teknokratik bir kadro ihtiyacı açığa çıkarmış, Ali Babacan ise tam da bu ihtiyaç üzerinden kurgulanmıştır. İşte, olası bir restorasyon hükümetinin ekonomi politiğinin de bu sürecin devamı niteliğinde olacağı aşikâr. Zira Babacan zaten bu ekonomik modelin ürünüdür.

Ekonomiyi Babacan'a bırakacaklar

Kılıçdaroğlu, Millet İttifakı'nın seçimleri kazanması durumunda nasıl bir ekonomi programı izleyeceğini sorulması üzerine, bu konuda DEVA Partisi'nin bir çalışma yürüttüğünü, muhalefetteki diğer partilerin bu çalışma üzerinden ilerleyeceklerini söyledi. Böylece Kılıçdaroğlu, nasıl bir ekonomik model düşündüklerini ve sınıfsal tercihlerini özelikle de TÜSİAD'ta örgütlü olan sermaye gruplarının ihtiyaçlarına cevap olacaklarını dile getirmiştir.

Babacan emek düşmanıdır

Ali Babacan, AKP hükümetlerinde ekonomi alanına ilişkin görev aldığı dönemlerde neoliberal ekonomi planının en istikrarlı uygulayıcılarından biri oldu.

Başbakan Yardımcısı iken Ali Babacan, plan henüz tasarı aşamasındayken iki ana hedeften söz etmişti. Babacan'a göre, hedeflerden birisi, bireysel emeklilik sistemine katılımların arttırılması ve böylece sektörün geliştirilmesi için işsizlik fonunun sermayeye aktarılmasıydı.

İkincisi 2009 kriziyle birlikte TÜSİAD'ın gündeme getirdiği kiralık işçi bürolarının da en önemli savunucularından biriydi.

Babacan, ekonomiden sorumlu devlet bakanı olarak görev yaptığı dönemde işçilerin ve sendikaların kölelik yasası olarak tanımladığı özel istihdam büroları aracılığıyla geçici iş ilişkisi kurma düzenlemesine imza atan ve bizzat savunan kişidir. İşte sermayenin Babacan sevgisinin nedenleri bunlardır.

POLİTİKA

Oğuzhan Kayserilioğlu

Sınıf savaşı gerçeği sahte sorunları dağıtarak kendi gerçeği üzerinden yeni bir topluma doğru gidişin yollarını inşa ediyor!

Bir çıkış var: İşçi direnişleri!

Sermayenin toplumsallaşması süreci dolayımıyla harekete geçen, ama ona çarpıp dağıtmaya yazgılı olarak hareket eden farklı bir süreç de, işçi sınıfının-işsizliğin toplumsallaşması gerçekliğini yarattı, yaratıyor.

(...) *1. sayfadan devam*

Ama, bu politikalar aynı zamanda, kamu hizmetlerinden küçük esnaflığa uzanan bir alanda kendilerini var eden diğer yaşam-çalışma alanlarına el koyup, sermayenin birikim alanlarına dönüştürmesi üzerinden, herkesi işçileşmeye ya da işsizliğe doğru itti, itmeye de devam ediyor.

Sermayenin ve işçi sınıfının toplumsallaşması

İşte, sermayenin toplumsallaşması süreci dolayımıyla harekete geçen, ama ona çarpıp dağıtmaya yazgılı olarak hareket eden farklı bir süreç de, işçi sınıfının-işsizliğin toplumsallaşması gerçekliğini yarattı, yaratıyor. Bu gerçeklik, henüz tamamlanmamış, ama hedefine doğru hareket halinde olan bir sürecin içinde yapılanıyor. Değişik çalışma hallerinden kopan çalışanlar, yaşamlarını sürdürebilmek için, farklı biçimlere bürünerek de olsa geçimini emeğiyle kazanan işçiler ya da işsizler oluyor. Tam da bu yüzdendir ki, günümüzde harekete geçen işçi sınıfının iktidarın yoksullaştırma politikalarına karşı direnme eğilimi, yayılıp derinleşme kapasitesi kazandığı oranda, nüfusun çoğunluğunu öyle ya da böyle etkisi altına alacak, toplumsal yaşama damgasını vuracak, iktidara ve aslında onun büyük oranda kopyası olan resmi muhalefete kendisini dayatacak, en güçlü muhalefet gücü olma kapasitesi kazanacaktır. Öte yandan, işçi muhalefeti, sadece en güçlü muhalefet olmakla yetinmeyip, emek-sermaye çelişkisinin "uzlaşmaz" yapısından çıkıp gelen ivmelerle, sadece iktidara ve onun kopyası resmi muhalefete değil, onların temsilcisi olduğu sermaye sistemine karşı harekete geçme potansiyeliyle yüklenecek, "yıkıcı" ve "yeniden yapıcı" bir yapı kazanabilecektir.

Neoliberal cehennem!

Sermaye, emek sömürüsünü en vahşi haliyle uyguladıkça inanılmaz zirvelere çıkarken; işçiler, yoksulluğun ve güvencesizliğin sürekli daha dibine sürükleniyordu.

80'lerin başında ilk harekete geçtiği yıllarda "Başka seçenek yok!" sloganıyla başlayıp, sonralarda "Toplum yok, birey var!" sloganına dek yükselen bir ideolojik-politik taarruzla toplumsal bilinci hakimiyeti altına alan neoliberal politikalar, sermaye sınıfının güçlenmesine hız ve güç verirken; işçi sınıfını bölüyor, parçalıyor, zayıflatıyor, sınıf savaşıyla sermayeden koparıp aldığı sosyal güvencelerden mahrum bırakıyordu.
Sermaye sınıfının egemenliği toplumun en ücra köşelerine bile ulaşan bir yayılıma ve derinliğe ulaşırken, gövdesi muazzam ölçüde büyüyerek toplumun çoğunluğunu kapsar hale gelen işçi sınıfının bilinci inmeleniyor, kendisinin konumları ve ihtiyaçları ortak bir sınıf olduğunu bile göremeyecek dereceye dek çözülüyordu.
İşçi sınıfı bir tarafa, sınıf neydi ve hani neredeydi? Tek tek bireyler vardı, güçlü olan kazanıyor, zayıf olan kaybediyordu, işte o kadar!

Motorcunun başına gelenler

O esasında bir motorcuydu, gün oldu devran döndü, şimdi artık işçi sınıfı kahramanı oluyor.
Peki, ama nasıl?
Neoliberal dönem, sermayeyi bulutların üstüne yükseltip görünmez kılarken, işçi sınıfını da bataklıkta boğarak görünmez kılmıştı.
Ama hayat sürüyor, iki uçtan görünmez olma durumuna rağmen, gerçek yaşamda hükmünü sürdüren sermayenin azgın saldırısının sonuçları emek-sermaye uzlaşmazlığının derinliğini ve sertliğini gittikçe daha çıplak hale sokuyor, "görünmez olanı" en görmek istemeyene bile gösterecek bir vahşet haline sokuyordu.
Sermaye, emek sömürüsünü en vahşi haliyle uyguladıkça inanılmaz zirvelere çıkarken; işçiler, yoksulluğun ve güvencesizliğin sürekli daha dibine sürükleniyordu.
Öte yandan, gerçeklik-sömürü en vahşi en çıplak haliyle gittikçe daha sertleştiği bir yapılanma süreci içindeyken, tümüyle sermayenin elindeki medya imkanları "Toplum yok, sınıf yok, birey var!" söylemini toplumsal bilince önce sızdırıp, yerleştiriyor, sonra derinleştiriyor ve nihayet tümüyle hakim olup belirlediği bir güce ulaştırıyordu.

İşçi değil birey!

O bir "motorcuydu", işçi sınıfının bir parçası değil, yalnız bir bireydi!
Her şey bireysel gelişim-kapasite tarafından belirleniyor, daha çalışkan, güçlü ve yetenekli olanlar "yukarılara" çıkıyor, diğerleri toplumsal düzenin kademeleri içinde aşağıya doğru kendi kapasitelerine uygun yerlere yerleşiyorlardı.
Bu böyleydi, herkes sorgulamadan durumu kabullenmeli, kendi yerinde kendine düşeni yapmalı, toplumsal düzeni bozmamalıydı. Bu düzen ne kadar sorunsuz işlerse herkes o oranda rahat edecekti.
Elbette, toplumsal düzenin egemenler tarafından ve kendi egemenliklerinin sürekliliğini sağlayacak bir yapıda, kimilerinin önünü açıp başkalarının önünü tıkayan bir şekilde bilinçlice yapılandırılmış olduğundan bahsedenler de oluyordu. Ama onlar "düzen bozucu teröristler!" olarak damgalanıyor, medyanın ve devletin ideolojik aygıtlarının günlük yaşamı tümüyle kontrolüne almış olan işleyişinin gürültüleri arasında sesleri duyulmuyordu bile.
Her şey sermaye güçleri tarafından, sermayenin ihtiyaçları doğrultusunda yapılandırılmıştı, dünya bir sermaye cenneti-halk/işçi cehennemi olarak kontrole alınmıştı.
İşte, bu sermaye cennetinin günümüzde geldiğimiz aşamasında, sermayenin açgözlüce saldırıp yağmaladığı vahşi ormanlardan yayılıveren bir virüs bütün dünyayı sarsar ve dünya halkları sağlıksızlık, işsizlik, yoksulluk ve güvencesizlik cehenneminde yanarken, en tepedeki sermaye güçleri aynı dönemde kazandıkları utanç verici yüz milyarlarca doları kasalarına akıtıyor ve yetmiyor olacak ki arsızca sırıtarak pozlar veriyor!

İşçi sınıfı ayağa kalkıyor

Henüz yolun başındayız, alıştıkları rahatları daha da fazlasıyla bozulacak, "gizlice" yürüttükleri sınıf savaşını şimdi olduğu gibi daha açık yapmak zorunda kalacak, işçilerin bakış açısından "nefret nesnesi" ve "düşman" olarak görülecekler.

İktidarın "faiz indirimi" kod adlı yeni yoksullaştırma saldırısının hedefine ulaşarak yarattığı olağanüstü yoksullaşmanın halkın asgari yaşam olanaklarını bile elinden koparıp almasıyla tetiklenen işçi direnişleri, unutulan ama aslında toplumsal yaşamı güçlü bir ivmeyle belirleyen bir toplumsal gerçeği aniden gün yüzüne çıkarıverdi: Sermaye-Emek uzlaşmaz zıtlığı ve bu muazzam gerginlikteki uzlaşmazlığın yarattığı sınıf savaşı!
Sermaye, mesela Yemek Sepeti'nde ve Migros'da bütün alçaklığı, acımasızlığı, kibri ve işçi düşmanlığıyla açığa çıkıverdi. Hatta öyle oldu ki, Nevzat Aydın ve Tuncay Özilhan'ın gibi şahısların üzerinden kişiselmiş olarak görülüp, teşhir oluyorlar.Ve henüz yolun başındayız, alıştıkları rahatları daha da fazlasıyla bozulacak, "gizlice" yürüttükleri sınıf savaşını şimdi olduğu gibi daha açık yapmak zorunda kalacak, işçilerin bakış açısından "nefret nesnesi" ve "düşman" olarak görülecekler.Öte yandan, daha önce kendisini "motorcu" olarak gören işçiler de, artık kendilerini "motorla çalışan bir işçi" olarak görmeye başlayacak, kendisinin alın yazısı ya da yetmezliği, aptallığı, şanssızlığı veya başka bir kişisel durumu yüzünden başına geldiği sandığı yoksulluğun ve zorlu hayat koşullarının, "özel" değil "genel" bir sorun olduğu gerçeğini önce sezecek, sonra mücadele içinde derinlemesine kavrayacak.
O kavrayış derinleşme yolunda ilerledikçe, sınıf bilincinin tohumları atılıyor, atılacak!
O arada, mücadele içinde daha önce pek de fark etmediği bir gerçek daha bilincinde yer etmeye başlayacak, ki kendisi yalnız değil; hemen yanı başında olan arkadaşı da aynı durumda! Artık, o sadece bir "arkadaş" değil, aynı zamanda "toplumdaki konumu" ve "ihtiyaçları" açısından ortaklaştığı birisidir. Sınıf bilincinin tohumları buradan da işçinin bilincine serpilecek!

Yoksullaşmanın dayanılmaz bir boğuculuğa sıçramasıyla içine girdiği ihtiyaçlarını karşılama mücadelesi, aynı zamanda, o mücadelenin "kime-kimlere" karşı verildiği gerçeğini, direniş alanında bir biçimde karşısında olan sermayenin düşmanca tutumlarıyla açığa çıkaracak!
İçinde çırpınarak ayakta kalmaya çalıştığı yoksulluk, öyle kendisinin eksikliğinden ya da ne olduğu bilinmeyen bir sebeple değil, sermaye güçlerinin açıkladığı olağanüstü kazançlarından utanmadan (Yemek Sepeti ve Migros pandemi boyunca en çok kazanan şirketlerin içinde!) kendilerine dayattığı bir durumdur.
İşte, sınıf bilincinin en önemli ögelerinden ikisi tam da buralardan güçlü bir ivmeyle tohumlancaktır:
Sınıf arkadaşlarıyla ortak ihtiyaçlarını karşılamak için verdiği mücadele ve karşısında duran sermaye güçlerinin "düşman" olduğu gerçeği!

Sınıf savaşı çıkıp geliyor

Şimdi yaşadığımız işçi direnişleri, on yıllar süren uzun neoliberal dönem boyunca gökyüzüne çıkarılıp adeta kutsallaştırılan ve görünmez kılınan sermayenin her şeyi kendisinin yapma yönündeki gözü doymazlığını, işçi sınıfının ve bütün halk güçlerinin düşmanı olduğu gerçeğini açığa çıkaracaktır.
Aynı direnişler, uzun on yıllardır yoksulluk ve güvencesizlik bataklığında boğulan işçilerin, düşmanı sermayeye karşı mücadele içinde, bir sınıf olduğu gerçeğiyle yüzleşip kavramasını sağlayacak, işçi sınıfına ait bütün güzellikleri mücadeleyle kazanarak, toplumun içine sürüklendiği çok yönlü krizlerden çıkışın öncü gücü olarak kendisini günümüz koşullarında yeniden inşa etmesini sağlayacaktır.
Sınıf savaşı gerçeği, üstü örtülerek gizlendiği yerlerden çıkıp geliyor, sahte sorunları dağıtarak kendi gerçeği üzerinden yeni bir topluma doğru gidişin yollarını inşa ediyor!

POLİTİKA

Yeni bir yaşamın, demokratik bir cumhuriyetin bayrağını bugünden dalgalandırarak yürüyebiliriz.

Demokratik halkçı bir seçeneğin mümkünlüğü

Ülke kritik bir kavşakta, işçiler ayakta, kriz gündelik yaşamın tüm uzuvlarında, emekçi yoksul halk için bıçak kemikte. Tam da hemen şimdi, acilen atılması gereken adımları atmakla, halkın acil ihtiyaçlarının sözcülüğüne bir eylem ve güç birliğiyle soyunmakla mükellefiz.

Perihan Koca

Tarihsel olanla güncel olanın yakınlaştığı ve solun müdahalesinin güçlü bir toplumsal karşılığının olduğu kritik bir dönemdeyiz.

Çoklu krizlerle çevrili ve ama bir o kadar da imkanlar ve fırsatlar sunan uzun soluklu bir mücadele sürecinin içindeyiz.

Kuşkusuz ki; içerisine çekildiğimiz cehennemi düzenden çıkış için, halkın acil ve yakıcı sorunlarına, değişim ve dönüşüm taleplerine yanıt olacak halkçı bir seçeneğe, köklü bir dönüşüm programına ihtiyaç var.

Bunun için ise; faşizm ve restorasyon ikiliğinde, ana iki egemen kutba bükülmüş ve sıkıştırılmış siyaset zeminini kıracak, demokratik halkçı bir düzenin yolunu açacak bir çıkış kapısına var gücümüzle yönelmemiz şart!

İşte bu ihtiyaç ve yönelimi somutlamak için, aynı anda çok yönlü adımlar atmak ve aynı anda birçok mecrayı oluşturmakla yükümlü olduğumuz kaotik ve ama bir o kadar da kurucu bir anın eşiğindeyiz.

Bu kurucu an, ancak kurucu bir müdahale ve sorumlulukla yürütülebilir ve yeniden kuruluşa dönüştürülebilir.

Emekçi sınıfların, halkın, aşağıdakilerin, tabanın ihtiyaçlarına, taleplerine, özlemlerine, arzularına yaslanarak tarihe müdahale etme iradesinde bulunmak ancak ve ancak halka karşı sorumlu bir tutumla örgütlenebilir.

Sosyalistlerin görevi işte bu yolu açmaktır.

Sosyalist sol, tarihin çağrısına icabet edip üzerine düşen görevlere talip olur ise, halkın önünü açacak ve yeni dönemin devrimci öznesinin yaratılmasında da bir adım ileri atabilecektir.

18 Ocak toplantısının politik muhtevası

Yeni bir dönem, yepyeni görev ve sorumluklarla yüklü.

18 Ocak'ta HDP'nin çağrısıyla, sekiz siyasi partinin (HDP, EMEP, TİP, TÖP, TKP, Halkevleri, SMF, EHP) temsilcilerinin katılımıyla Ankara'da ortak bir masa etrafındaki yan yana geliş ve hemen akabinde yayımlanan ortak deklarasyon, içerisinden geçtiğimiz bu tarihsel momentte, işte bu yüzden oldukça önemliydi.

Öyle ki, bu yan yana geliş, emekçi sınıflara, halklara umut veren, heyecan yaratan bir nitelik ve demokratik halkçı stratejik bir ortaklık zemini olma mahiyeti taşıyordu.

Kaldı ki, demokratik bir dönüşüm için Kürt hareketi ve sosyalist hareket arasındaki ittifakın stratejik ve zorunlu olduğunu da gören bir yaklaşım, bu süreçte oldukça elzem bir nitelik içeriyor.

18 Ocak toplantısı, bu yan yana gelişle yaratılan olumlu hava ve halkta yankı bulan karşılık ile, kamuoyunca epey zamandır tartışılagelen, üçüncü bir seçenek mümkün mü sorusuna, üçüncü seçeneğin ihtiyaçtan da öte bir zorunluluk olduğunu ve bu seçeneğin pekâlâ olanaklı olduğunu göstermiş oldu.

Seçimlere, sandığa, parlamentoya sıkışmamış, halkın demokratikleşme sürecine bizzat ve aktif katılacağı ve halkın söz, yetki, karar sahibi olabileceği bir siyaset zemininin yaratılmasına duyulan ihtiyaca da tekabül ediyordu bu toplantı.

Toplantının bir başlangıç adımı olmasına, ittifakın henüz somutlaşmamış olmamasına rağmen yaratacağı etki şimdiden kendisini hissettirdi.

Ve ama esas iş bundan sonra yapılacaklarda.

Evet, 18 Ocak toplantısı oldukça önemliydi; ama ondan daha da önemlisi akabinde atılacak adımlarda.

Bugün geldiğimiz aşamada solun yan yana gelmeme lüksü de halka sırtını dönerek salt kendisi odaklı bir zeminde yürümeye devam etme lüksü de yok. O yüzden, demokratik halkçı bir seçeneğin inşasını yaratacak bu yan yana gelişin mutlaka somut bir inşaya ve halkçı bir alternatife dönüşmesi gerekiyor.

Zamana karşı özgür değiliz

Ülke kritik bir kavşakta, işçiler ayakta, kriz gündelik yaşamın tüm uzuvlarında, emekçi yoksul halk için bıçak kemikte. Tam da hemen şimdi, acilen atılması gereken adımları atmakla, halkın acil ihtiyaçlarının sözcülüğüne bir eylem ve güç birliğiyle soyunmakla mükellefiz. Zam zulüm politikalarına, sefalet ve güvencesizlik düzenine karşı halkın taleplerini sokakta toplumsallaştıracak, pratiğin içerisinden geçerek; ezilenlerin, emekçi sınıfların, halkın çıkarlarını esas alan demokratik halkçı bir çıkışı örgütlü bir vücuda kavuşturabiliriz.

Bugün sosyalistlere düşen görev halkın içinde halkla birlikte halk için sokakta nefes alıp veren siyasal zemini bugünden inşa edebilmektir.

Ispartа'da yaşanan karanlık ülkenin karanlığına ışık tutan bir mana taşıyor. Konut fiyatları, elektrik, doğalgaz zamları, donarak ölen insanlarımız, borç batağında intihara sürüklenen nicelerimiz, barınamadığı çaresiz bırakılan gençler, her gün kadın cinayetleriyle yaşamdan koparılan kadınlar, kimlikleri, dilleri, inançları dolayısıyla baskıya, zora, zulme uğrayanlar, nefes alamayan milyonlar… Hepsi yapılması gereken, atılması gereken acil adımlara işaret ediyor.

Bu acil ihtiyaçların işaret fişeği uzun zamandır zaten halkın ekmek özgürlük ve adalet arayışında, aktif ya da pasif direnme biçimlerinde kendini gösteriyor. Ancak, halkın arayışı siyasal bir odakla buluşamadığı için, egemenler karşısında yaptırım gücü oluşturamıyor. İşte bu yüzden de halk bu tarihsel ana solun müdahalesini bekliyor.

18 Ocak toplantısındaki yan yana gelişi, deklarasyonda ifade edildiği gibi, ortak bir mücadele hattına dönüştürüp, kalıcılaştırmak bu müdahalenin zemini olacaktır.

Öte yandan içerisine girdiğimiz fiili seçim atmosferinde, salt seçimlere indirgenmeyecek ama seçimleri de gören bir ilkesel birliktelik zeminine olan ihtiyaç da bu ortak mücadele hattına içkindir. Elbette seçimleri mutlaklaştırmamak kaydıyla, ama seçimlerin de mücadelenin bir aracı olarak gören, halkı seçeneksiz kılan kısırdöngüyü kıracak, ehven-i şerin önüne geçebilecek oyun kurucu bir siyasal hattı da aynı anda açmakla mükellefiz.

Ve ama aynı zamanda, sadece şimdiye, acil ihtiyaçlara ve seçimlere sıkışmayacak bir yerden, şimdiyi ve seçimleri de aşan asgari somut taleplerle yeni bir düzen hedefini de bugünden dillendirecek ortak bir hedefle yürümeye ve programatik bir birlikteliğe ihtiyaç var.

Bu ortak hedefin, yeni bir toplum seçeneğinin imkanını açacak bir içeriğe kavuşturulmasına ihtiyacı var. Halkın çıkarlarının sözcülüğünü yaparak, halkın haklarını güvence altına alacak programatik bir belge ve hedef etrafında kendi seçeceğimizi neden yaratmayalım?

İnsanca onurlu güvenceli bir yaşamın inşasında temel ihtiyaçların temel hak kapsamına alınarak ücretsiz ve nitelikli olduğu, çalışma saatlerinin ve ortamının düzenlenerek gelir ve sosyal güvenceli, servet vergisi yaptırımının, kamuculuğun getirilerek gelir adaletsizliğine karşı sermaye düzeninin karşısında halkçı bir düzenle gedik açan, köhnemiş atanmışlar sisteminin ortadan kaldırıldığı, despotik bürokratik makamların lağvedilerek, halkın doğrudan ülke yönetimine katıldığı, söz yetki karar organlarının içinde emekçi halkın olacağı, eşit yurttaşlık temelinde inançlara, kimliklere kör bir düzenin, ulusalcı, devletçi laikliğe karşı demokratik, halkçı, özgürlükçü laikliğin kurucu bir öge olarak yeni düzenin mihenk taşları olacağı yeni bir toplumun inşasını bugün, kuracağımız ortak mücadele hattının omurgasına yerleştirebiliriz. Yeni bir yaşamın, demokratik bir cumhuriyetin bayrağını bugünden dalgalandırarak yürüyebiliriz. Yürümeliyiz.

İşimiz zor, ama imkânsız değil. Şimdi bir sonraki adımı atma zamanı.

Devletin içine müdahaleler ve devlet krizi

Sermaye sınıfının çıkarlarını koşulsuz bir biçimde savunmanın yolu bugün çıplak bir şiddet aygıtına dönüşmekten geçiyor. Devlet bu yüzden faşist bir dönüşüm geçirmek zorunda kalıyor.

Hasan Durkal

Kapitalist devletin bir yandan sermaye sınıfının çıkarlarını gözetmesi beklenir, diğer yandan aşağıdaki sınıfları, halkı bu çıkarlara razı etmesi beklenir. Bu ikili görevi yerine getiremediği zaman devlet krize girer.

Bizdeki bunalımların nedeni tam olarak bu iki görevin aynı anda yerine getirilememesinden kaynaklanıyor. Devletin içerisinde sermayenin farklı kesimlerinin çıkarlarının çatışması söz konusu. Birine yönelseler diğerini ihmal etmek zorunda kalıyorlar.

Bu yüzden devlet krizinin önü bir türlü alınamıyor.

Sermaye sınıfının çıkarlarını koşulsuz bir biçimde savunmanın yolu bugün çıplak bir şiddet aygıtına dönüşmekten geçiyor. Devlet bu yüzden faşist bir dönüşüm geçirmek zorunda kalıyor. Öte yandan devletin içerisinde başka güçler, İYİ Parti ve CHP öncülüğündeki koalisyonun aslında bize pek de görünmeyen devlet içi temsilleri (ve onları destekleyen sermaye güçleri) sermaye birikimini bir rızaya dayandırarak yapmak istiyorlar. Çünkü devletin ayakta kalıp kalmama konusunda ciddi kaygıları var.

O rıza, yıkıcı kriz koşulları altında inim inim inleyen halk güçlerinin daha sakin koşullarda sömürülmeleri için gerekli. Bunun için savaşıyorlar.

Kılıçdaroğlu ne anlatıyor?

Kemal Kılıçdaroğlu bir süredir devreye videolu mesajlar sokuyor. Çektiği videolarda halktan çok devlet bürokratlarına sesleniyor. Aslında videoların konusu yolsuzluklar, devlet hazinesinin nasıl boşaltıldığı, ihalelerin kimi iktidar yakını şirketlere nasıl peşkeş çekildikleri… Bunları bilmeyen yok ama zaten Kılıçdaroğlu halkı bilgilendirmek için çekmiyor bu videoları.

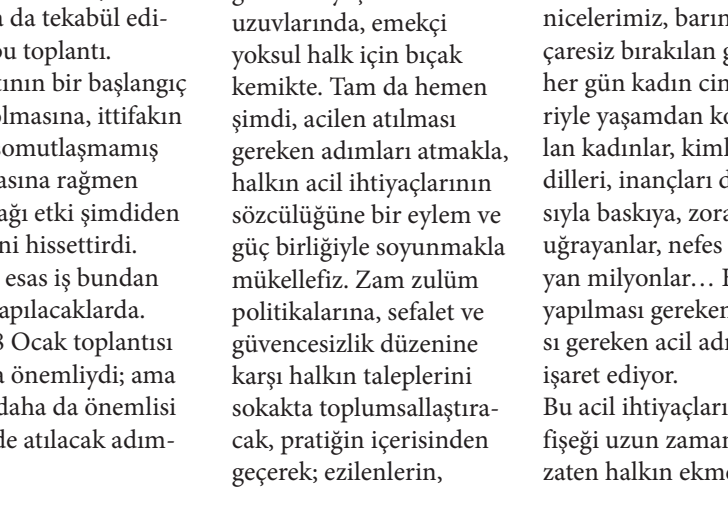

Videoların diline yansıyan, bu hitabın daha çok devlet bürokrasisinin üst düzeylerine yönelik olduğu. Kılıçdaroğlu, bürokratlara suç işlememelerini telkin etmekle yetinmiyor. Onlardan birtakım taleplerde de bulunuyor. Elinizdeki belgeleri bizimle paylaşın diyor.

Böylece devletin içerisinde olası ikircikli durumda olan bürokratların aklını karıştırmaya çalışıyor: Bu devran döner, siz işinizden olursunuz, "suç"a alet olmayın.

Kılıçdaroğlu'nun bu çağrısının içerideki yansımalarının ne boyutta olduğunu bilemeyiz ama AKP-MHP koalisyonunun bu konuda paniklemiş olduğunu bilmek için âlim olmaya gerek yok.

Erdoğan ne yapıyor?

Erdoğan açısından geri dönüşü olmayan bir yola girileli çok oldu ve bu yolda bürokrasiyi ancak işlenen suçlara ortak ederek yol alabilirsiniz. Çıplak şiddet ve suç ne kadar normalleştirilirse, yeni "normal" o kadar yerleşikleşir. Bu yol ancak ve ancak partizanca gidilir ve asabiyeti düşürecek en ufak bir nüansa tahammül yoktur.

Bir savaş içerisinde olduğunun bilinciyle bürokraside sürekli yeni atamalar yaparak sıkı bir ordu kuruyor. TÜİK başkanını, Adli Tıp Kurumu başkanını, Adalet Bakanı'nı görevden alıyor, görevden aldığı bürokrat ve bakan sayısı ise kabardıkça kabarıyor.

Devlet içi atamalar ve devlet bürokrasisine yönelik söylemler ve eylemler geniş çerçevede yukarıda hatlarını çizdiğimiz krizden kaynaklanıyor. Bunun şimdilik bir sonunun olacağı beklenmiyor. Bu, öyle kolay kolay atlatılacak bir kriz değil çünkü.

POLİTİKA

Çocukların aktif özneler olarak var olabildikleri sahneler için daha çok yolumuz var.

Çocukların siyasete "alet edilmesi"

Son yıllar gösteriyor ki çocuklar siyasette daha da özneleşiyorlar, kendi özgünlükleriyle. Greta'yı hatırlayalım, çocukların iklim için direnişlerini. Ya da barış için söz söyleyen çocukları...

Hatice Göz

Çocuklar ve siyaseti aynı cümlede geçirdiğimizde, akla ilk gelen şey çocukların kullanıldığı, alet edildiği oluyor. Kabul, örneklerin çoğunluğu böyle. Ama yine kabul edelim ki burada bazı perdeler var, görmediğimiz ya da görmeyi reddettiğimiz noktalar var. Çünkü çocuklar söz konusu olduğunda çoğunlukla refleksif düşünüp, davranıyor sonra da o konuya geri dönmüyoruz.
Şu son video çok gündem oldu, Erdoğan'ın bir mitingde çocuğun eline mikrofon verip konuşturması meselesi... Olması da gerekiyordu bir yandan. Bir çocuğun siyasi iktidar tarafından nesneleştirilmesi, istismar edilmesi söz konusuydu.

Ya çocuğu alkışlayanlar arasındaysak?

En yakın ve "çirkin" örnek o olmakla birlikte, konuya biraz daha yakından bakmamız gerektiği açık. Yaşanan duruma çok sert biçimde karşı çıkan toplum, başka durumlarda nasıl tavır alıyor? Biliyoruz ki bu, çocukların nesneleştirilmeleri konusunda ne ilk örnekti ne de son olacak. Sürüp giden, kökleri derinlere dayanan ve sadece bugünkü iktidarla bağlantılı olmayan bir sorun.
Çocuklar toplumun öznesi olarak görülmüyorlar. Yetişkinler için bir çocuğun "terbiye edilmesi", henüz "yaşken eğilmesi"

çok doğal.
Biraz geriye dönüp, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşuna gidelim. Çocukların, ulus devletin inşasında "üstlendikleri" role... Bir inşa sürecinde çocukların nasıl da devletin ve toplumun her katmanında uygun biçimlere sokulduklarına… "Türk evladı" olarak yetiştirilen, vatana millete hayrı her şeyden önce gelen, bayramlardan törenlere kadar her yerde sahnede yer alan çocuklara bakalım yani.
Bu durum geride kalmış değil, çocuklarla ilgili olan yetişkin ve devlet egemenliği sürdükçe de devam edecektir.
Biz yetişkinler hâlâ birtakım devlet törenlerinde, 23 Nisanlarda, 29 Ekimlerde sahnede ulusa, savaşa, üstünlüğe dair şiirler okurken alkışlamıyor muyuz? Çocuklar için olduğu söylenen bayramla ulusal egemenliğin aynı gün olduğu öylece kabul edilmiyor mu?
Mitingdeki durum yaşandıktan sonra, ana muhalefet partisi lideri, "paylaşmayın, pedagoglar ne diyorsa biz onu yapıyoruz" dedi. Dedi de, aynı kişi söz konusu 23 Nisan olduğunda başka çocukları kürsüye çıkarmayacak, koltuğa oturtmayacak mı? Sahnedeki biz yetişkinler de alkışlamayacak mıyız?

Çocuklar siyasete sadece "alet" mi olur?

Hayır. Çocuklar siyasete yetişkin egemenler tarafından alet edilirler. Oysa olması gereken başkadır. Öncelikle şunu kabul etmeliyiz ki çocuklar da toplumun aktif özneleridir. Toplumsal ve siyasal yaşamın her aşamasına, gelişimlerine uygun biçimde katılabilirler, katılırlar. Çocukların katılım hakkı siyaseti de kapsar; bunu, dar anlamda tüm siyasal olayları kavramak ya da oy kullanmak anlamında düşünmeyelim. Siyasete, alınan kararlara katılımın çok farklı biçimleri var. Çocuklar da bunlara, uygun ortamlar yaratıldığında katılabilirler. Ayrıca çocukların örgütlenme, dernek kurma, kendi fikirlerini yazılı ya da sözlü dile getirme hakları da vardır.
Son yıllar gösteriyor ki çocuklar siyasette daha da özneleşiyorlar, kendi özgünlükleriyle. Greta'yı hatırlayalım, çocukların iklim için direnişlerini. Ya da barış için söz söyleyen çocukları...
Fakat sonuçta, çocukların aktif özneler olarak var olabildikleri sahneler için daha çok yolumuz var.

Çağlayan bir su var arkı belirsiz

AKP iktidarının açılım politikaları da laiklik/ilericilik tartışmaları bağlamında Alevilerin muhalif kimliklerini kendine akıtan düzen partileri de Alevi hak ve mücadelesindeki hiçbir talebi yerine getirmedi.

Şilan Sürmeli

Türkiye'de demokrasi mücadelesinin bir bileşeni olan Alevi hareketi dönem dönem yükselen dönem dönem azalan bir mücadele hattı izlemeye devam ediyor. Ülke gündemi ise bu dalgalanmayı kaldıramayacak kadar hareketli, gergin ve olasılıkçı.

İnkâr politikaları ve yoksullaşma

AKP-MHP koalisyonunun ülkeyi sürüklediği vahamet Alevilere de çarpmaya devam ediyor. Yoksullaşmanın iki kere etkilediği kesimlerden biri olan Aleviler için ise bu tartışma başka bir ateşi fitilledi.
"Cemevlerine yasal statü" tartışmalarının devam ettiği şu zamanlarda Alevi dernekleri, cemevleri ve vakıflarına gelen zamlı elektrik faturaları yoksullaşmanın bir yansıması. Nitekim Alevi kurumlarından faturaların ödenmemesine dair yapılan sivil itaatsizlik çağrıları yeni dönem için önemli bir mücadele hattı oluşturabilir.
Yoksullaşmanın yanı sıra AKP-MHP koalisyonunun ideolojik formasyonunun bir parçası olan din dersleri ise yine Alevi hareketinin en önemli girdaplarından biri. Zorunlu din derslerinin, zorunlu din eğitimine doğru yayıldığı bu dönemde, iktidar üstüne üstlük bir de anaokulunda okuyan çocuklara yönelik de bir atılım yapmaya çalıştı.
Bu uygulamaya karşı yükselen tepkiyi Aleviler sorumluluk gösteren bir duruşla örgütlüyorlar. Nitekim başlatılan imza kampanyası, sokakta tepkinin gösterilmesi gerektiğine dair yapılan vurgu ve demokrasi mücadelesi veren tüm kesimlere demokratik-özgür ve laik bir mücadele hattını hatırlatmaları önemli.
Tabi ki bunun politik alt zemininde, Alevi inancı ve Alevi toplumunun taleplerinin yok sayılması, içi boş laiklik söylemleri ve küresel düzeydeki egemen kapitalist düzenin yapısal krizi ile iç içe geçmiş bir gerçeklik var. Diyanet Başkanlığı'na milyarlarca doların yatırıldığı bu iktidarda, Aleviler ve öteki kimliklere uygulanan ayrımcılık ise tam da bu despotik devlet geleneğinin sadece bir tarafı.

Alevilere çözüm yok

Seçim tartışmalarının başladığı bu süreçte ne sosyal devletle ne de demokrasi ile alakası olmayan düzen partilerinin Alevilere verebileceği hiçbir şey yok. AKP iktidarının açılım politikaları da laiklik/ilericilik tartışmaları bağlamında Alevilerin muhalif kimliklerini kendine akıtan düzen partileri de Alevi hak ve mücadelesindeki hiçbir talebi yerine getirmedi.
Bu yüzden Alevi hareketinde uzun dönemdir devam eden kimi ideolojik/teleolojik ve siyasi tartışmalar, içinden geçtiğimiz dönemde önemli bir eşiğin atlanması için artık zorunluluk teşkil ediyor. Zira buraya takılan Alevi Hareketi, yeni dönem tartışmalarda çıkışını organize edemedikçe içe doğru çözülme riskini daha çok taşıyacak.
Aleviler ancak gerçek demokrasinin hayata geçtiği bir ülkede kendi inançlarını özgürce yaşayabilir ve kendilerini güvende hissedebilirler. Bu da taleplerini, politik mücadelesini güncelleyen ve buna göre örgütlenme metotları geliştiren bir Alevi hareketi ile olur. Toplumsal mücadelelerdeki hareketlilik, toplumsal muhalefetin en önemli bileşenlerinden olan Alevilerin önüne bu krizi çözme zorunluluğunu getiriyor. Yükselen politik atmosfer tespitten öte harekete geçmenin kritik evresinde. Çağlayan Alevi Hareketine bir ark gerek.

Halkı yoksullaştıran yeni ekonomik modelde ısrar

Biliniyor ki Amerika Merkez Bankası (FED) mart ayında yapacağı beklenen faiz artışıyla yeni bir döviz dalgalanması getirecek. Bu doğrudan Türkiye ekonomisini etkileyecek.

H. Arıkuşu

Türkiye son birkaç haftada, aylara yıllara sığacak ekonomik ve politik gelişmeler yaşıyor. Ağır zam yüküyle halk geçinemez boyutta yoksullaşırken, işçiler yurdun tüm bölgelerinde emeği ekmeği için direnişte.
Çoklu kriz sarmalındaki Türkiye, AKP-MHP iktidarının halkın ekonomik ezilmesi pahasına sermaye yanlısı politikalarını sürdürüyor. Krizlerde çözüm gücü olamadıkça, krizi tüm topluma yayarak iktidarlarını konsolide etmeye çalışıyorlar.

20 Ocak Merkez Bankası kararları

20 Ocak 2022 toplantısında "Faiz sebep enflasyon sonuçtur" anlayışındaki iktidar anlayışından farklı karar alındı. Faiz düşürülmeyip politika faizi yüzde 14 bazında sabit tutuldu.
Ne oldu da böyle bir karar alındı? Erdoğan'ın "faiz sebeptir" belirlemesine ters bir yönelime mi gidiliyordu yoksa?
Açıklamalardan anlıyoruz ki "politika faizinin" anlamı kalmamış. Bunun uluslararası para politikasından Türkiye'yi giderek yalıtma girişimi olduğu görülüyor.
Dikkat edilirse faiz indirilmeyince sansasyonel tartışmalar olmadı. Hatta "Ana yönelimden vaz mı geçiliyor?" sorusu hafifçe geçiştirildi. Döviz krizinden sonra eylül-ekim ayında başlatılan, adına "Yeni ekonomik model" sonra "Ekonomik kurtuluş savaşı" dedikleri seferberliğinde ısrarlarını görmek mümkün.
Genel olarak "Lirazisasyon" dedikleri Türk Lirası'nın konvertibilitesini yükselterek ihracat

fazlalığı yaratmaya buna bağlı olarak cari fazla oluşturmayı amaçlayan ekonomik hamleleri devam ediyor.

Mart düğümü

Kur Korumalı Mevduat (KKM) politikasıyla döviz kurunu sabit tutup, ihracat fazlalığı ve cari fazla yaratmayı hedefleyen, böylece enflasyonu da düşürmeyi hedefleyen iktidarın ekonomi yönetimi, 20 Ocak kararları bu durumu daha belirtik kılmakta.
Açıkladıkları kararlar ile öngörüleri ilk üç ay (Ocak-Şubat-Mart) enflasyon kısmi olarak artacak, yaz aylarına girerken yeni bir "döviz krizi" patlamazsa 2022'nin son aylarında enflasyon düşecek böylece 2023'e sabit döviz kuru ve düşük enflasyonla girilecek. Böylece Çin Modeli dedikleri Yeni Ekonomik Modellerini orta vadede yürüteceklerini öngörüyorlar. İktidarın beklentileri bu yönde. Ya uluslararası piyasaların gerçekliği? Biliniyor ki Amerika Merkez Bankası (FED) mart ayında yapacağı beklenen faiz artışıyla yeni bir döviz dalgalanması getirecek. Bu doğrudan Türkiye ekonomisini etkileyecek. İktidarın ufkunda " Mart Düğümü"nü çözecek bir politika görünmüyor.

Düğümü çözecek halkın öfkesi

Onların Kur Korumalı Mevduat politikalarının halk diline tercümesi yoksuldan alıp zengine vererek sermayeyi güçlendirmek; kamu mallarını sermayeye peşkeş çekerek, sermayedarları vergi muafiyetiyle Türk Lirası'na yatırımını sağlamaktır. Üstelik döviz sabitlense de enflasyon düşmüyor. Ocak ayı enflasyonu yüzde 11,1 olarak açıklandı. Yıllık enflasyon ise yüzde 50'ye yaklaştı. Şubat ayında yüzde 2'lik bir enflasyon olursa yüzde 50 geçilmiş olacak. Muhtemelen de geçecek. Bu enflasyon dalgasının, en başta yoksulu daha da yoksullaştıran, orta sınıfı çökerten bir "enflasyon tsunamisi" olduğu çok açık.

POLİTİKA

Şimdi işçi sınıfının nabzının attığı yerde olma, orayla nefes alıp verme, çıkışı işçi sınıfının açtığı yoldan emin adımlarla inşa etme vakti.

Tarihsel kurucu özne sahneye çıkıyor

Henüz, 2022 Şubat ayının ortalarında, Türkiye işçi sınıfının yeni bir grev dalgasının eşiğinde olduğu özel bir anın içerisindeyiz. İşçiler, emekçiler, yoksullar, hayatta kalabilmek için harekete geçiyor.

Perihan Koca

(...) *1. sayfadan devam*

Sermayenin sürekli yükselen oranda toplumsallaştığı ve merkezileştiği yeni nesnellikte, üretim sürecindeki yeni uygulamalarla işçi sınıfının giderek artan niceliği ve parçalanıp farklılaşan biçim ve bileşenleriyle yeni bir işçi sınıfı profili ve karakteri inşa edildi. Kuralsız ve güvencesiz çalışma ana istihdam biçimine dönüştü. İş tanımı niteliksizleşip vasıfsızlaştı.

Çelişkinin perdelenmesi

Kapitalizm kendi krizinden çıkış için oldukça zengin stratejiler izledi. Kâr oranlarının düşme eğiliminin önüne geçmek ve aynı anda sınıf olarak davranma-düşünme kültürü ve bilincini törpülemeye yönelindi. Örgütlü emek, sendikalar ve sendikal haklar bir bir tasfiye edildi. İşyeri örgütlülükleri giderek küçülürken, grev oranları düştü, geleneksel sendika modeli içe doğru büzüştü.
Neoliberal rejimin ana parolası olan bireysellik, işçi sınıfına çeşitli ve sert biçimleriyle uygulandı. Kapitalist; işçi sınıfını, yarattığı bireyselci yeni toplumsallığa uygun olarak, işçi kademesinde değil, girişimci, personel, sermaye-iş ortağı, patron-işçi birliği tanımlarına göre revize etti. "Kendi işinin patronu ol", "Patronla iş ortağı ol" lakırdılarıyla, kendi hesabına çalışma statüsündeki esnaf-kargo örneğinde gördüğümüz gibi, yeni dönemin bireysel taşeronluk sistemi olarak tanımlayabileceğimiz GIG-Platform Ekonomisi balonu şişirildikçe şişirildi. Neoliberal zeminin üzerine oturan tüm bu uygulama ve yönelimlerle, emek-sermaye uzlaşmaz çelişkisi perdelenmeye çalışıldı.

Pandemiyle gelen

Ne var ki, pandemi; krizin sistemsel boyutunun üzerine çekilen perdeyi kaldıran, sistemin aşil topuğunu alenileştiren yeni bir dönemi açmış oldu. Pandemi ile birlikte sınıflar mücadelesinin hiç olmadığı kadar keskinleştiği ve sınıf savaşımının kapılarının ardına kadar aralandığı yeni bir dönem açılıyordu.
Henüz, 2022 Şubat ayının ortalarında, Türkiye işçi sınıfının yeni bir grev dalgasının eşiğinde olduğu özel bir anın içerisindeyiz. İşçiler, emekçiler, yoksullar, hayatta kalabilmek için harekete geçiyor. Zira bu düzende bu krizden çıkış yolunun olmadığı, yaşamak için çıkış arayışına yönelmekten başka çarenin olmadığı gerçeği kitleselleşiyor.
Sefalet zammı döneme ve eylemlere damgasını vuran ana söylem. Bu sefalet zamlarına karşı 2022'nin ilk günlerden itibaren başlayan ve adeta domino taşı gibi birbirini tetikleyerek ilerleyen işçi direnişleri ise Şubat ayında da devam ediyor ve görünen o ki daha da yayılarak ve genişleyerek devam edecek.

Yeni dönemin eylem tarzı

Ülkenin dört bir yanında metal işçilerinden tekstil işçilerine, belediye işçilerinden gıda çalışanlarına, motorlu kuryelerden kargo işçilerine değin sefalet zamlarına, güvencesizliğe yoksulluğa karşı direnişler baş gösteriyor. Trendyol, Scotty, Hepsiburada, Yurtiçi Kargo, Yemeksepeti, Migros, Digiturk, Farplas, TAB Gıda, Alpin Çorapla başlayan ve onlarcasına yayılan çorap işçilerinin direnişleri, Divriği Maden, Uzel, Aliağa ve daha niceleri…
İşçi sınıfının farklı bölüklerinin, sektörlerinin ardı ardına gelen eylem ve mücadele biçimleri, umudu somut olarak cisimleştiriyor. İşçiler, emekçiler güvenceli iş, insan onuruna yaraşır bir geçim ücreti talep ediyor. Yayılan eylemler, fiili grevler ve eylemler olarak boy verirken, direniş biçimleri yeni döneme ve yeni işçi profiline özgün nitelikler barındırıyor. Eskisinden farklı olarak; direnişlerin çoğunluğu geleneksel sendikal örgütlenmeler tarafından yönetilen, yönlendiren grev ya da direnişler olmaktan ziyade, sendikasız işçilerin kendiliğinden eylemleriyle damgalı. İşçi sınıfının yeni katmanlarının eğilimlerini taşıyan ve görünen o ki yeni işçi sınıfı profilinin yeni örgütlenme ve direnç biçimlerini de kendi içinden doğuracak olan bir zemin şekilleniyor.
İşçi sınıfı çeşitlenirken, yeni istihdam biçimleri yeni örgütlenme tarzları doğuruyor. İşçi sınıfı bizzat eylemin içinde öğrenip deneyim kazanırken kendi deneyimini yaratarak sınıf oluyor.

Geleneksel sendikacılık ve direnişler

Her yanda pıtrak gibi patlayan eylemlerin içinde yeni örgütlenme formları yaratıcı direniş biçimleri de sınıfla birlikte harekete geçmiş durumda, keşfetmeyi bilene.

Geleneksel sendikalardaki içe doğru büzüşme haline ve işçilerin direnişlerinin, mücadelelerinin üzerinden atlayıp sönümlendiren, giderek kastlaşan, derinleşen sendikal bürokrasi ve sendika içi yozlaşma gerçekliğine karşı da bir işçi öfkesi ve bilinci yeşeriyor. İşçi sınıfının yeni bileşiminde geleneksel sendikacılığa yönelik oluşan mesafenin acı bir gerçeği yansıttığını görmek gerek. Gebze'de Farplas'taki direniş ateşi yanar, direnen işçiler fabrika önünde kader birliğine inatla devam ederken, Birleşik Metal yöneticilerinin MESS ile fotoğraf vermesinin tesadüf olmadığını biliyoruz öyle değil mi? İşçilerin önüne dikilen sendikal bürokrasi duvarını aşmak için, mevcut durumu sineye çekip sessizliğin altına süpürmek yerine mevcut olanı bozuma uğratarak, sınıfın çıkarları gereğince bir hesaplaşmaya girişmenin vakti çoktan gelmiş görünüyor.

Yaratıcı direniş

Yeni dönemin işaret fişekleri kendi renklerini göğe çalıyor. Trendyol turuncusuyla gelen zafer bayrağı, Yemeksepeti pembesiyle dalgalanıyor. Yemeksepeti'ndeki klakson sesleri Aliağa'da ellik oynayanların türküsünde yankılanıyor. İşçi sınıfı yeniden sınıf oluyor. Yeni işçi sınıfı tarihin sahnesine çıkıyor.
Birlikte odaklanalım: Henüz işçi sınıfının parçalı ve kendiliğinden eylemlerini, yeni işçi sınıfı profilinin geniş zeminini kapsayıp kucaklayacak örgütlenme formları inşa olabilmiş durumda değil. Ancak her yanda pıtrak gibi patlayan eylemlerin içinde yeni örgütlenme formları yaratıcı direniş biçimleri de sınıfla birlikte harekete geçmiş durumda, keşfetmeyi bilene. Şimdi işçi sınıfının nabzının attığı yerde olma, orayla nefes alıp verme, çıkışı işçi sınıfının açtığı yoldan emin adımlarla inşa etme vakti.

Esnaf kuryelik nedir ve ne değildir?

Sermayeyi biriktiren değil de büyüten ve genişleten bir yapısı olması sebebi ve hali hazırda asgari ücrete yakın bir ücret alan, iş hukukun sağlamış olduğu kısmi güvencelerin bile dışında kalan bu iş kolunda çalışan arkadaşlarımız güvencesiz ve esnek çalışmanın en somut örneklerini teşkil ediyorlar.

Tolga Kubilay Çelik

Trendyol Express arabalı esnaf kuryelerinin zam talebi ile kontak kapatmaları ile başlayan süreç; birçok kargo ve kurye şirketinde çalışan işçileri etkisi altına aldı. Enflasyon ve pahalılık karşısında ezilen işçiler bu gidişata bir dur demek adına kontakları kapatıp, hizmet verdikleri alanda üretimden gelen güçlerini kullanmaya başladılar ve talepleri doğrultusunda bir kazanım elde ettiler. Trendyol işçilerinin zam taleplerinin kabul edilmesi, sektörde bulunan tüm arabalı ve motorlu kuryeleri harekete geçirdi. Hareket geçen bu arabalı ve motorlu esnaf kuryelik modeli nasıl işliyor, güvencesiz ve esnek çalışma işçiler açısından ne gibi güvence kayıpları doğuruyor, Türkiye'de bu işleyiş nasıl başladı gibi temel sorunları açacağız.

Esnaf kurye modelinin Türkiye'de tarihi

Esnaf kurye modeli Türkiye'ye ilk olarak Scotty ve Über gibi şirketlerin ülke bazında internet üzerinden alışveriş (e-ticaret), yemek sipariş etme ve motorla ve araçla insan taşıma gibi emek bölümleri ile Türkiye pazarına girmesi ile başladı. Scotty, motokuryeleri bir şirkette sigortalı, kayıtlı bir işçi gibi çalışır pozisyonda değil de motorlu kuryelerin uygulama üzerinde kendi istekleri doğrultusunda çalışmak istedikleri zaman uygulamadan kendi motoru ile paket trafiğini sağlamak için aktif hale getirmesi ile işleyen bir sistematiğe sahipti. Yani motoru olan ve çalışmak isteyen her motor sahibi, müsait oldukları saatte paket atmak için uygulamadan kendini aktif hale getirerek ve attıkları paket üzerinden bir para kazanıyordu.
Bu sistemin karlılığı ve işçi/patron ilişkisini ortadan kaldırıp, yerine güvencesiz ve esnek bir "iş ortaklığı" adı altında bir tanımlama yapıldı. Bu biçimde işçi çalıştırmanın, şirketlerin kâr oranlarını muazzam derecedeki yükselişini gören diğer şirketler de bu tipi yaygın bir biçimde "kargo/kurye" emek bölümü içerisinde yerleşik bir hale gelmesinin önünü açtı.

Avrupa ve ABD'deki durum

Neoliberalizmin içine girdiği krizden çıkış argümanı olarak kullanılmaya çalışan "gig ekonomi" modeli, ABD ve birçok Avrupa ülkesinde yaygınlaştırılmaya çalışılıyor. ABD'nin Kaliforniya eyaletinde Über ve Life adlı şirketler bu modeli "independent working" yani bağımsız işçi modeli altında çalışan binlerce işçi ile davalık oldu. Şirketler eyalette bu süreci 200 milyon dolar para harcayarak referanduma götürdü.
Bu Kaliforniya tarihinde harcanmış en büyük referandum masrafıydı. Harcanan paradan da anlaşılacağı üzere burjuvazinin esnek ve güvencesiz çalışmaya duyduğu ihtiyacı gösteriyor.
Emek sermaye çelişkisindeki bu konumlanış açısından bakmaya devam ettiğimiz zaman; karşımızda bir "kendi işinin patronu" mu yoksa bir işçi mi var sorusu çokça soruldu.
Sermayeyi biriktiren değil de büyüten ve genişleten bir yapısı olması sebebi ve hali hazırda asgari ücrete yakın bir ücret alan, iş hukukun sağlamış olduğu kısmi güvencelerin bile dışında kalan bu iş kolunda çalışan arkadaşlarımız güvencesiz ve esnek çalışmanın en somut örneklerini teşkil ediyorlar.
Somut bir öneri olarak; esnaf kuryeliğin yasaklanması amasız fakatsız savunmamız gereken bir argümandır.
Sınıf içerisindeki tüm esnek ve güvencesiz çalışma koşullarının karşısında; güvenceli bir iş ve yaşam talebi yükseltilmelidir.

POLİTİKA

Üst Başlık: Konut satışlarındaki artış ev sahibi sayısındaki artışı değil, konutların hâlihazırdaki mülk sahiplerinin ellerinde biriktiğini gösteriyor.

Barınma hakkı ve kiracı örgütlenmesi

Kiracı olup da evden çıkartılma tehdidi ile karşı karşıya olmayan yok gibidir. Her sene kira artırımı dönemi milyonlarca kiracı için evde huzursuzluğun yaşandığı günler demektir. Peki, kiracılar hep diken üstünde oturmak zorunda mı?

Haluk Koşar

Sömürü mekanizmalarının emekçiler üzerinde yarattığı ekonomik kriz derinleştikçe yükselen kiralarla birlikte barınma, gittikçe büyüyen bir sorun haline geldi.
Okulların açılma döneminde üniversite öğrencilerinin yurtların yetersizliği ve ev kiralarının yüksekliğine dikkat çeken hareketi, soruntoplumun daha geniş bir kesimini ilgilendirmesine rağmen yayılma eğiliminde olmadı. Kira artışları her ne kadar TÜİK'in açıkladığı TÜFE oranında yapılıyorsa da yaşananlar, gerçeğin hiç de öyle olmadığını gösteriyor.
Yapılan araştırmalar Türkiye'de konut kiralarında 2021 yılında ortalama yüzde 68,7 oranında artış olduğunu söylüyor. Bu ortalamada Antalya yüzde 84,8, İstanbul yüzde 84,6 ve Muğla yüzde80 ile en çok artış gösteren iller olarak ilk üç sırayı paylaşıyor. TÜİK'in açıkladığı rakamlar ise bu oranın yanına bile yaklaşamıyor.
Kaldı ki TÜİK'in TÜFE'si ile gerçek hayattaki uçurumun karşılığını da adliye koridorlarında görüyoruz. Sulh ve icra hukuk mahkemelerinde görülen kira tespit ve kira tahliye davalarının, toplam dava sayısına oranının bir yılda yüzde 10'lardan yüzde 20'lere çıktığı ve genel davalar arasında ilk sıralara yükseldiği ifade ediliyor. Ücretlerin aynı oranda artmadığı bir durumda evlerinden tahliye edilme durumu ile karşı karşıya kalan insanlar büyük bir çaresizlik içine hapsoluyor.

Avrupa'da kiracılar

2021 yılı içinde Avrupa'nın değişik kentlerinde başlayan kira protestoları da esasında konunun yerel olmadığını gösteriyor. Özellikle Almanya ve Hollanda'da binlerce insanın katılımıyla sokağa taşınan tepkiler örgütlü gücün sonuç alıcı bir etki yaratabilmesi için oldukça önemli bir rol oynuyor.
Avrupa'nın büyük şehirlerinde kiralık konutların büyük kesiminin şirketlerin ve bankaların elinde olduğunu düşünürsek kiracıların da bu sermayeye karşı örgütlenmesinin kaçınılmaz olduğu gerçeği ile karşı karşıya kaldıklarını görüyoruz.
Diğer yandan bu şirketlere karşı yerel yönetimler de kiracıların örgütlenmesi ile beraber belli tavırlar geliştirmek zorunda kalıyor. Barselona belediyesinin yüksek kira isteyen ev sahibine verdiği para cezası ve Berlin belediyesinin 240 binden fazla apartman dairesinin emlak şirketlerinin elinden alınarak kamulaştırılması için yaptığı referandum gibi önemli örnekler yakın zamanda yaşanan gelişmelerdi.

Yeniden kamulaştırma

Berlin'de gerçekleştirilen referandumdan hareketle, "kamulaştırma" kavramının tekrar hayata giriyor olması oldukça önemli. Sovyetler Birliği'nin dağılmasından itibaren hayatımızda esen ve artık herkesin kanıksadığı özelleştirme furyasına karşı "unutulmuş" bir hareket olarak kamulaştırmayı yeniden görmek ve bu kavramı yeniden hayata sokarak tartıştırmak barınma sorununun en temel ihtiyacı. Özellikle işçi ve memurların barınma sorunu için büyük bir çözüm olan lojmanların özelleştirme vurgunuyla elden çıkartılması ile beraber çalışanların önemli bir kesimine kira bedelleri büyük bir yük bindirmiş olmuştu.
Öğrencilerin özel yurtlara mahkûm kalması da buna benzer bir durum. Artık gittikçe azalan işçi, memur lojmanları ve yetersiz öğrenci yurtları barınma sorununun çözümünü piyasanın vicdansız ellerine bırakıyor.

Adı konmamış şirketleşme

Türkiye'de halkın yüzde 42'si kiracı iken yüzde 58'i ev sahibi. TÜİK verilerine göre Türkiye'de ev sahibi olma oranı son yıllarda düşüşte. 2014 yılında yüzde61,1 olan ev sahipliği oranı 2020 yılında yüzde 57,8'e düştü. TÜİK verilerine göre, pandemi yılı olan 2020'de düşük faizli konut kredileriyle birlikte konut satışları bir önceki yıla göre yüzde11,2 artarak 1 milyon 499 bin 316 adetle rekor kırdı. Yine TÜİK verilerine göre, oturulan konuta sahip olanlar 2020'de bir önceki yıla göre 1 puan azalarak yüzde 57,8'e geriledi. Konut satışları artarken konut sahibi olanların oranındaki azalma birden fazla ev sahibi olan kişi sayısının gittikçe arttığını göstermekte. Mahkemelerde açılan tahliye veya kira tespit davalarında kiracıların yaptığı bildirimlerden de anlaşılıyor ki pek çok konut daha az elde toplanıyor ve ortaya onlarca dairesi olan gayrimenkul zenginleri çıkıyor. Esasında yaşanan, mevcut yasaların konut meselesini enine boyuna ele almamasından kaynaklı adı konmamış bir şirketleşme durumu.

Yani onlarca belki yüzlerce kiracı tek bir ev sahibine kira ödemekte ve onun, mevcut piyasa koşullarına göre çıkarını koruması için sözleşme tanımaz tavırlarına katlanmak zorunda.

Kiradan kurtulmak için köleleş

Barınma sorununun mevcut düzen ve piyasa koşulları altında bir hak olmaktan ziyade konut sahibi olmanın zorunluluğu üzerine tartışılması da çalışan kesiminin gelirlerine uzun vadeli el konulmasından başka bir yola açılmamaktadır.
Verili sistem konutun para kazanılan bir yatırım aracı olmasından başka bir şey değildir. "Kira öder gibi ev sahibi olmak" hayalinin bankadan, faizsiz iddiasıyla ortaya çıkan kuruluşlardan ya da TOKİ'den geliyor olması sonucu değiştirmemektedir. İş güvencesinin olmadığı, maaşların her geçen gün azaldığı bir ortamda yıllar süren bir borç yükü altına girmek en başta çalışanların hakları için direnme refleksini körelterek düzenin devamını garanti altına almaktan başka bir şey değildir.

Kiracılar örgütlenmeye

İşte tam da bu yüzden insanca ve yaşanabilir koşullarda barınma hakkının korunması ve geliştirilmesi için kiracıların örgütlenerek toplumsal bir mücadele başlatması kaçınılmazdır. Kiracı örgütlenmesi, ev sahiplerinin oluşturduğu her tür baskıya karşı kiracıların yalnız olmadığını, bu yalnız olmama durumunun hukuk ve ev sahipleri üzerinde bir baskı unsuru oluşturması yaşamsal öneme sahiptir. Yaşadığı yerden çıkarılmaya çalışılan bir insanın bozulan psikolojisi büyük oranda böylesi bir dayanışma ve mücadele ile bertaraf edilebilir.
Diğer yandan, bu tip bir örgütlenme ile kiracılarda oluşacak hak bilincinin ev sahipleri üzerinde de geri adım attırıcı bir etkisi olacaktır.
Bu bilincin yaygınlaştırılmasıyasaların kiracı lehine düzenlenmesi yönünde yapılacak her tür girişimde konunun ele alınış yaygınlığını ve derinliğini de arttıracaktır. İşçi ve memur lojmanlarının yaygınlaştırılması, öğrencilere yeterli ve yaşanabilir yurtların yapılması, kiralar üzerinde yasal bir denetim gerçekleştirilmesi, aracı kurumların kiracılar üzerinden gerçekleştirdiği her tür maddi ve manevi sömürünün sonlandırılması gibi konular ancak kiracıların örgütlenerek hakları için mücadele ermesiyle mümkün olabilecek sorunlardır. Evden çıkartılma korkusundan uzak bir yaşam için kiracıların örgütlenmesi kaçınılmazdır.

Yoksulluk karşısında genç kadın mücadelesi

Geleceksizlik, belirsizlik, aile şiddeti ve devlet şiddeti kıskacına sıkıştırılan genç kadınlar için mücadele etmek bir zorunluluğa dönüşmüş durumda.

Fatma Ardal

Kapitalizmin küresel çapta yaşadığı kriz, yaşadığımız coğrafyada daha özgün koşullarla, üstelik başka krizlere de sebebiyet vererek derinleşiyor. Bir krizler sarmalı içerisinde debelenen AKP-MHP iktidar koalisyonu temel hak taleplerini dahi kendi iktidarı önünde bir engel görerek, şiddetin dozunu git gide arttırıyor. Geçiştirmeye dayanan önlemler, yaşanan ekonomik krizi çözmediği gibi yoksulluğu giderek kalıcı hale getiriyor.
Kalıcı yoksulluk ve belirsizlik atmosferi içerisinde sıkışan bir toplumsal dinamik de genç kadınlar.

Genç kadınlar yoksulluğa bırakılıyor

Artan genç işsizlik oranlarının büyük bir kısmını genç kadınlar oluşturuyor. Neoliberal politikaların bir sonucu olarak barınmadan ulaşıma, beslenmeden kültür-sanat-spor aktivitelerine kadar her şeye erişimin lüks haline geldiği bir süreç içerisindeyiz. Birincil ihtiyaçlara erişim dâhi ücretlendirilerek, eğitimin yanında çalışmak bir zorunluluğa dönüştürülüyor.
Üniversiteler içerisinde taciz ve şiddet olağanlaştırılmaya buna bağlı olarak yeniden üretilmeye çalışılıyor. Okurken çalışmak zorunda bırakılan her genç kadın için çalışma alanlarının, şiddettin ve türlü sömürü biçimlerinin yeniden ve normalleştirilerek üretildiği mekânlar olduğunu biliyoruz.
Dolayısıyla aile içinde başlayan eşitsizlik önce üniversitelere, ardından okurken çalışmak zorunda kaldığımız iş yerlerine kadar sürüyor.
Geleceksizlik, belirsizlik, aile şiddeti ve devlet şiddeti kıskacına sıkıştırılan genç kadınlar için mücadele etmek bir zorunluluğa dönüşmüş durumda.
OHAL'den bu yana kadın hareketinin, iktidar koalisyonunun kurmaya çalıştığı yeni düzen karşısında ciddi bir bariyer oluşturduğunu biliyoruz. Bu süreçte üniversiteli kadınların özel inisiyatifi kazanım süreçlerini oldukça hızlandırıyor. Boğaziçi direnişi içerisinde rektör kayyumun püskürtülmesinde, kadın üniversiteleri kararının askıya alınmasında, taciz-i akademisyenlerin ihraç süreçlerinde, İstanbul Sözleşmesi için mücadelede özel inisiyatifler alan üniversiteli genç kadınlar ve onların özgün, dinamik yapısı kadın hareketini içerden beslemeye devam ediyor.

Kazanımlar geri alınabilir

Ancak belirsizliğin giderek arttığı bu süreçte üniversiteli kadınlar açısından tüm bu kazanımların garanti oluşturmadığını biliyoruz elbette. Kazanımları demokratik üniversite mücadelesi içerisinde ele almanın bu garantiyi oluşturulacağı ortada.
Dolayısıyla üniversitelerde demokratik bir kazanıma dönüştürülmeye çalışılan her bir talepte genç kadınların kendi özgünlüğüyle bu mücadelenin içerisinde yer alması ve sonuca ulaşmayı hızlandırması özel önem taşıyor.
Üniversiteli kadınların pandemide evlerde süren mücadelesi şimdi il il her üniversitede kendisini kuruyor ve yeni dönemde toplumsal muhalefetin bütününe yayılan havayı etkilemede epey belirleyici olacak gibi görülüyor.

POLİTİKA

Ukrayna küresel güçlerin savaşımının nihayete ereceği değil başlangıç noktası olma olasılığını taşıyor.

“Filler” Ukrayna’yı “çimene” çevirirken

Küresel güçlerin bu hegemonya savaşımını şiddetlendiren kapitalizmin krizinin daha da derinleşecek olması, önümüzdeki süreçte sadece Ukrayna halkının değil diğer dünya halklarının da canının tehlikede olduğunu gösteriyor.

C. Malatya

Kapitalizmin yaşadığı çok yönlü krizin önemli bir ögesi olan hegemonya krizinin vardığı boyut, küresel güçlerin birbirleriyle olan savaşımını hızlandırmayı sürdürüyor. Küresel güçler, bu savaşımı belirli bir seviyede tutmaya çabalasalar da kontrol altında tutma yetenekleri azalıyor. Son 20 yılda bu savaşım önce vekil güçler arasındayken yerel güçler düzeyine sıçramış, sonrasında da bölgesel güçleri içine çekmişti. Suriye’deki savaşla birlikte küresel güçlerin de dahil olmaya başladığı savaşım, Ukrayna kriziyle birlikte de küresel güçler doğrudan birbirleriyle karşı karşıya gelmelerini sağladı. Ve Ukrayna savaşımın nihayete ereceği değil başlangıç noktası olma olasılığını taşıyor.

ABD ve İngiltere savaş istiyor

Geçtiğimiz yüzyılın ilk yarısındaki emperyalist paylaşım savaşlarının başrol oyuncularından olan İngiltere ve ABD, bu savaşımın da öncülüğüne soyunmuş durumdalar.
ABD ve İngiltere’nin sahaya inmesinde önemli bir neden Rusya’yı kuşatma sürecinde oluşan fırsat. 2000’li yılların başlarındaki renkli devrim furyasındaki kayıplarını 2010’lu yılların başında kısmen telafi eden Rusya hala savunmada. Belarus, Kazakistan ve ülke içindeki halkın tepkilerini şimdilik susturan Rusya’nın sınırlı güce sahip olması, ABD ve İngiltere’nin saldırı iştahını kabartıyor. Bütün bunların yanı sıra “ekonomik” nedenler de büyük önem taşıyor. Ukrayna’nın geniş tarım arazileri, petrol ve doğalgaz boru hatlarının geçişinde önemli bir konuma sahip olması, yaklaşık 45 milyonluk nüfusuyla önemli bir pazar olması uluslararası finans-kapitalin ağzını sulandırıyor. Son süreçte Almanya öncülüğündeki AB sermayesinin “leziz” Ukrayna pastasında önemli pay kapması, ABD ve İngiliz sermayesinin -hele de kapitalizmin krizde olduğu koşullarda- razı olabileceği bir durum değil. Ukrayna’da elde edilecek bir konumun, Rusya içerisine girebilmek için bir basamak olması ihtimalini de katarsak ABD ve İngiliz sermayesi için Ukrayna pastası, “müttefiklerle” paylaşılamayacak ve mutlaka elde edilmesi gereken bir lezzet olarak görülüyor.

Almanya “güvenilmez”

Ukrayna pastasından önemli pay alarak “müttefiklerini” kızdıran Almanya, savaş seslerini azaltmaya çalışarak daha da çok tepki çekiyor. Silah sevkiyatı yapan İngiliz uçaklarına hava sahası açmayan Berlin, Estonya’ya da sattığı silahları Ukrayna’ya göndermesini yasakladı. Almanya’nın bu hamleleri ABD’nin gözünde Berlin’in güvenilmez bir müttefik olarak nitelendirilmesini sağladı. Almanya’nın savaş karşıtlığının altında Ukrayna’daki kazanımlarını korumanın yanında Rusya ile olan “ekonomik” ilişkilerini sürdürme ihtiyacı da yatıyor. Rusya’ya enerji bakımından önemli derecede bağlı olan Alman sermayesi, yıllık 110 milyar metreküp doğal gaz sağlayacak olan Kuzey Akım II projesinin gerçekleşmemesine neden olacak her tehlikeyi (“savaşı”) önlemeye çalışıyor. Keza sıkı ilişki içerisinde olduğu ve Rusya pazarına ulaşmasını sağlayan Rus sermayesiyle arasına savaşın girmesini istemiyor. Alman sermayesi için Ukrayna pastası olabildiğince bozulmadan korunmalı.

Rusya savunmada

ABD ve İngiltere’nin hamlelerine sessiz kalmayan Rusya, Ukrayna sınırına 100 binden fazla askerini yığmakla birlikte ağır silahları da konumlandırarak askeri tatbikat gerçekleştirdi. Rusya’nın askeri hareketliliği ABD ve İngiltere’nin “işgal edecek” söylemlerine koz verse de Moskova’nın bunu yapmak zorunda.
Ciddi askeri tedbirler alan Rusya’nın saldırıda bulunma gücü ise oldukça sınırlı. Ekonomik yaptırımlar, koronavirüs pandemisi, Rus ekonomisinin belkemiğini oluşturan doğalgaz ve petrol fiyatlarının (bugünlerde yükselse de) uzun süre düşük olması Rusya’nın saldırı pozisyonunda olmasını engelliyor ve Moskova’yı savunmaya itiyor. Savunmasını sadece askeri güçle sağlayamayacağını bilen Rusya bir taraftan ABD’den garanti isterken diğer taraftan da Almanya ve Fransa’nın “ayrıksılığını” enerji hatları kozuyla derinleştirmeye çabalıyor. Böylece Moskova defansını güçlendirmek için her fırsatı kullanmaya çalışıyor.
Küresel güçlerin bu hegemonya savaşımını şiddetlendiren kapitalizmin krizinin daha da derinleşecek olması, önümüzdeki süreçte sadece Ukrayna halkının değil diğer dünya halklarının da canının tehlikede olduğunu gösteriyor. Bu nedenle başta Ukrayna krizi olmak üzere küresel güçlerin hegemonya savaşımında bulunduğu her noktada savaşa karşı halkların barışını savunmak hayati bir önem taşıyor.

Cihandaki nefesin verdiği sıhhat

İktidar ve Türk sermayesi, ekonomik krizin yanı sıra yaşanan devlet krizinin sarsıntılarından kurtulabilmek için dışarıdan nefes almaya yönelerek oksijen tüpünü doldurmaya çalışıyor.

Hasan Feramuz

Ülke içerisinde ekonomik kriz ve devlet krizinden çıkamayan iktidar, son günlerde hayat pahalılığına ve yoksulluğa karşı uç veren işçi direnişleriyle de sarsılıyor. Sarsıntılı durum iktidarın iç politikadaki yönetebilme kapasitesini giderek düşürürken, dış politikada kapasiteyi aşan “cesur” hamleler yapılmaya devam ediyor.

Afrika’nın nefesi

Geçtiğimiz yılın Aralık ayında 3. Türkiye-Afrika Ortaklık Zirvesi’nin düzenlemesi, 30 milyar dolar olan ticaret hacminin 50 milyar dolara çıkartılmasının hedeflenmesi, koronavirüsle mücadele kapsamında 15 milyon doz aşının gönderilecek olması Türkiye’nin Afrika’da yayılmaya hedeflediğini gösteriyor. 2019 yılından sonra Türkiye’nin Afrika’ya savunma sanayi ihracatının yüzde 9,2 artmış olması, Fas, Cezayir, Ruanda, Nijerya ve Etiyopya’nın Türk İHA’larına ilgi göstermesi Ankara’nın Afrika’daki savaşlara müdahil olmaya başladığına işaret ediyor. Dünya çapındaki hegemonya krizi nedeniyle ABD’nin müdahil olmada sıkıntı yaşaması ile Fransa özelinde Avrupa’nın sınırlı gücü, Rusya ve Çin’in Afrika’da artan gücüne karşı Türkiye’nin hamlelerinin önünü açıyor. Böylece Türk sermayesi küresel güçlerin savaşımından sıyrılarak az da olsa Afrika’da nefes alabiliyor.

Ukrayna’nın nefesi

Türk savunma sanayinin etkin olduğu ülkelerin başında Ukrayna geliyor. Ukrayna’daki iç savaşa SİHA’larla dahil olan ve bilinmeyen sayıda Bayraktar SİHA’sını Ukrayna’ya satan Türkiye silah pazarındaki yerini büyütüyor. Erdoğan’ın Kiev ziyaretinde Ukrayna’da SİHA fabrikası kurulması kararlaştırıldı.

Ukrayna ordusundaki Türkiye etkisinin artması, Türk sermayesine yeni pazarlar açmakla birlikte ABD ile olan ilişkiler açısından da önemli. Ukrayna’da Rusya’ya karşı alınacak inisiyatif ile Ankara, başta Orta Doğu olmak üzere Kafkasya, Afrika ve Orta Asya’daki hamlelerde ABD’nin desteğini almayı amaçlıyor. Diğer yandan ABD de Türkiye’yi saflarında tutmak ve enerjisini kanalize etmek için Ukrayna’daki çabalarını destekliyor. Fakat doğalgaz ve Suriye meselesinde “kozları” elinde tutan Rusya, Ankara ve Washington’un planlarını bozma ya da darbeleme şansına sahip. Dolayısıyla iktidar Ukrayna’da nefes alırken pek de rahat değil.

Güneydeki nefesler

Ukrayna’dan dönüşte Erdoğan’ın “Irak’tan Türkiye’ye doğalgaz arzı olabilir” demesi ve BOTAŞ’tan gelen “Kuzey Irak’ta 900 milyar metreküp doğalgaz rezervi olduğu” açıklamasının ardından Kürdistan Bölgesi Hükümeti, doğalgaz boru hattı ağını Türkiye’ye genişletmek amacıyla KAR Grup ile bir anlaşma imzaladı.
Böylece Erbil ile Ankara arasında Kasım 2013’te imzalanan stratejik enerji anlaşmasının hayata geçmeye başladı.
Türk sermayesinin enerji alanında yaşadığı sıkıntıları giderecek ve Irak’taki petrole de ulaşma imkânını yaratacak bu hamlenin hazırlığı uzun zamandır yapılıyor.

28 Mayıs 2019’da başlayan ve hâlâ devam Pençe operasyonları ile bölgenin “güvenliği” sağlanmaya çalışıyor. Yapılan operasyonlar Türkiye ve KDP’nin stratejik enerji anlaşmasını gerçekleştirmek için savaşı göze aldıklarını ortaya koyuyor.
Sıkıntılara, zorluklara ve saldırılara rağmen Rojava’da kendisi devam ettiren Özerk Yönetim, Hesekê’deki Sinaî Cezaevi’ne yönelik IŞİD’in planlı saldırısına uğradı.
Türkiye’nin de destek sunduğu iddia edilen saldırı ilk olarak, Başûr’daki “planları” gerçekleştirmenin yanı sıra Rojava’daki direnişi de darbelemeyi amaçlıyor.
Afrin’dekine benzer bir şekilde Rojava’nın orta bölgesinde kazanılacak bir hâkimiyet alanı, hem Türk sermayesi için yeni bir pazar ve hammadde kaynağı hem Rojava’daki direnişi Kamışlı’yı sıkıştırarak yok etme imkânını hem de Esad’ı yıkma rüyalarını tekrardan canlandırma gibi olanakları barındıran bir “hazine”.
İktidar ve Türk sermayesi, ekonomik krizin yanı sıra yaşanan devlet krizinin sarsıntılarından kurtulabilmek için dışarıdan nefes almaya yönelerek oksijen tüpünü doldurmaya çalışıyor. Fakat krizlerin cihanın dört bir yanını sarmış olması, ikame nefesle sıhhat sağlamanın orta ya da uzun, hatta kısa vadede de pek mümkün olamayabileceğine işaret ediyor.

KADIN

Kadınlar 8 Mart'ta mücadeleye, sokaklara kendi seçeneğini yaratmaya çağırıyor!

Sokaklar bizim, senin mi sandın?

Çıkış erkek devlet şiddetine karşı mücadelede kadın dayanışması ve sosyalist feminist perspektif ile evlerde, mahallerde, sokaklarda yaratılacak örgütlülükte.

İrem Kayıkçı

(...) *1. sayfadan devam*

Türkiye'de her gün devlet fideliğinde gelişmiş beşli çetenin doymak bilmez talanlarını, devletin kamusal kaynaklarının nasıl da bu çetelere, mafya ilişkileri içerisinde yandaşlara peşkeş çekildiğini, sermayedarlar servetlerini arttırabilsin diye emek sömürüsünün nasıl derinleştirildiğini, halkın nasıl açlığa mahkûm edildiğini görüyoruz.
Dünyanın en zenginleri listesinin en başındaki 10 erkeğin servetleri, pandemi döneminde 700 milyar dolardan 1,5 trilyon dolara yükseldi.
Bu muazzam birikim işçi sınıfına yönelik sömürünün derinleştirilmesiyle, özel olarak kadınların toplumsal yeniden üretim yükü ağırlaştırılarak ve ucuz emeğinden yararlanılarak sağlandı. Kadınların daha ucuz emeğinden yararlanan, esnek ve güvencesiz çalıştırılmalarıyla servetlerini katlayan şirketler ve Türkiye gibi şirketleşen devletler giderek kadınları ölüme ve sefalete hapsetmekte. İktidar koalisyonu bir yandan ekonomi politikaları ile kadın emeğini daha kırılgan ve "eğreti" hale getirmekte, bir yandan da ev ve bakım emeğinin kamusal sorumluluğundan kaçarak bu yükü "kutsal aile", "makbul kadın" kılıfları ile kadınların sırtına atmakta.

Çıkış sokaklarda

Değişen dengeler içerisinde işçilerden, kadınlardan, gençlerden, LGBTİ+'lardan yana değil de erkek egemen sermayeden yana tutum alacakların diline pelesenk olan "sokağa çıkmayın" sözü ise hareket halinde olan bu dinamiklerin haklı öfkesini soğurmaktan ve haklarının gaspının onaylanmasından başka bir şey ifade etmiyor.
Kadın hareketinin, feminist hareketin yıllardır sokaklarda tuttuğu mevziler, mücadelenin nerede verildiğine en iyi örnek.
Erkek ve erkek devlet şiddeti sebebiyle evde de iş yerinde de güvende olmayan kadınlar için "evde kal, sağlıklı kal" söylemi ne kadar anlamsız ise, her gün bedenimize, emeğimize, ekmeğimize saldırılar devam ederken söylenen "sokağa çıkmayın" da bir o kadar anlamsızdır.
Metrelerce uzanan ekmek kuyruklarında, artıkları topladıkları akşam pazarında, alamadıkları pedlerin bulunduğu reyonların başında, kadınların derinleşen yoksulluğu ve fakat sokağı aşan öfkesi var. Ve çıkış; sokaklara taşan bu kuyruklarda!
Erkek devlet şiddetine karşı mücadelede kadın dayanışması ve sosyalist feminist perspektif ile evlerde, mahallerde, sokaklarda yaratılacak örgütlülükte.
"Sokaklar bizim, senin mi sandın?" sloganının daha güçlü atılacağı bir 8 Mart geliyor.
Ve kadınlar ekmekleri, emekleri ve topyekûn kurtuluşları için sokaklarda olacaklar.

Direnişler, devrimler ve ön saflarda kadınlar

Tarihsel olarak pek çok aşamadan geçen kadın hareketi tüm bu deneyimleri de arkasına alarak hem Türkiye'de hem de dünyada yeni bir feminist isyanı müjdeliyor.

Ezgi Gürer

Ekim Devrimi'ne giden süreçte Çarlık Rusya'sında ücretli çalışan kadınların toplam sayısı 5 milyondu bu sayı Rusya'nın toplam kadın nüfusunun yalnızca %8'ini oluşturuyordu. Sanayileşmeyle birlikte kadınlar da fabrikalarda üretime katıldılar. Ancak üretimin içine girmek de cinsiyet ayrımcılığını ortadan kaldırmadı. İnsanlık dışı çalışma koşullarının yanı sıra neredeyse erkeklerden yarı yarıya düşük ücretle, güvencesiz çalışmaya mahkûm edildiler.
Ekim Devrimi'yle beraber kadınlar üretime katıldı ve beraberinde ev içi işlerin de kolektifleştirilmesi, kadınlara doğum izni, oy hakkı, boşanma hakkı ve ücretsiz sağlık hizmeti olarak kürtaj hakkı gibi kazanımlar elde edildi. Bu kazanımların bir kısmı sonraki süreçte etkisizleştirilmiş olsa da devrim yılları bize kadın kurtuluş mücadelesinde toplumsal dönüşümlerin nasıl sağlandığını ve sağlanabileceğini gösterdi.

Kadınlar, kendi çıkışını arıyor! Direniyor!

Özellikle Sovyetler Birliğinin dağılma süreciyle birlikte kapitalizm tüm dünyada işçi sınıfına yönelik saldırılarını yoğunlaştırdı. 1970'li yıllarda neoliberal politikaların ortaya çıkışı işçi sınıfının hakları gasp edilerek, sendikalaşmanın önünü keserek, esnek ve güvencesiz koşullarda çalışma şartlarıyla kapitalist üretim ilişkilerinin güçlenmesine yol açmıştır. Diğer bir yandan ise kapitalizmin ataerkil karakteri, toplumsal cinsiyet eşitsizliği üzerinden kadınları baskı altına almaktadır. Sermaye ise kendi çıkarlarına uygun olarak erkek egemenliğini korumakta.
Kadınlar, ataerkil kapitalizmin saldırılarına karşı büyük bir dirençle mücadele ediyor. Bugün tüm dünyada kadın hareketleri ve sınıfın içinden kadınlar direnişin yine en ön saflarında mevzileniyor. Latin Amerika'da kazanımla sonuçlanan kürtaj hakkı direnişlerinden yoksulluğa sürüklenen Alpin Çorap çalışanı kadınların düşük zamma karşı başlatmış oldukları ve kazanımla sonuçlanan direnişlerine, hala sürmekte olan Farplas direnişine kadar işçi kadınların isyanı, direnişi, mücadelesi var.

Gasp edilen haklarımızı geri almak için bir çıkış var!

Kadınların görünmeyen emeğini görünür kılmak, işyerlerinde gasp edilen haklarını geri almak için bir çıkış var! Çıkış örgütlü mücadelede, çıkış sosyalist feminizmde!
Dünyanın çeşitli yerlerinde yükselen direnişlerin içinden geçerken dönüştürücü bir devrimci harekete henüz varılabilmiş değil. Son dönemde işçilerin kendiliğinden örgütlenmesiyle direnişlerin başladığı görülüyor. Sendikalar, partiler, kurumlar bu direnişlerin bir adım gerisinde veya ancak yanında yer alabiliyor. Ancak bugün gelişen kadın hareketi sosyalizm arayışında bize çokça imkân sunuyor. Tarihsel olarak pek çok aşamadan geçen kadın hareketi tüm bu deneyimleri de arkasına alarak hem Türkiye'de hem de dünyada yeni bir feminist isyanı müjdeliyor. Bu isyanın getirdiklerini anlamak bugünün sosyalist perspektifini oluşturabilmek için de önemlidir.

6. Yargı paketi ne getiriyor?

İktidarın son yıllarda artan kadın düşmanı politikaları kadınların kazanılmış haklarını gasp etmeye devam ediyor. İktidarın 6. Yargı paketinin hedefinde yine kadınlar var.

Sezen Ezer

2016'dan bu yana nafaka mağdurları adı altında iktidara yakın bir grup erkek bir araya gelerek erkek mağduriyeti gündemi yarattı. Diğer yandan nafakaya yönelik ciddi bir algı oluşturuldu. Ataerkil toplum gerçekliğinde kadının konumu, toplumsal cinsiyet eşitsizliği yok sayılarak yürütülen tartışmalarda kadınların sırf nafaka alabilmek için boşandıkları, nafaka ile zenginleştikleri, erkeklerin ömür boyu çalışıp neredeyse tüm gelirini kadına verdiği vs. gibi algılarla yapay gündemler oluşturuluyor.
Ortalama nafaka miktarının 287 TL olduğu bir gerçeklikte mağdur erkekler değil, kadınlar. Çoğunlukla nafaka ödememek için erkek-patron işbirliğiyle anlaşmalı olarak sigortasız çalışan, maaşını daha düşük gösteren erkekler var.
"Nafaka mağdurları" iktidar koalisyonuna hitap ederek taleplerini dile getirirken birbirlerini desteklediklerini sıklıkla vurgulamaları boşuna değil.
6. Yargı paketinde yer alacak yeni düzenlemeye göre nafakanın evlilik süresiyle sınırlanacak, devlet destekli ödeme modeli olacak ve bu ödeme için fon oluşturacak. Peki bu fonu krizler içindeki devlet nasıl sağlayacak ve bu oluşturulacak fon doğru yere akıtılacak mı sorularına son yaşanan deprem, yangın, sel gibi felaket örneklerinden cevap bulabiliriz.
Kadın yoksulluğuna yönelik hiçbir politika üretmeyen iktidarın yeni modeli kadınları kendisine bağımlı hale getireceğini, zamanla boşanan kadının devletin üstünde yük olarak yansıtılacağını ve buradan boşanan kadın düşmanlığı yaratılma tehlikesini de görmek gerek.

Boşanmaları hızlandırmak mı, önlemek mi?

6. yargı paketinde yer alacağı söylenen bir diğer düzenleme boşanma ve ferilerinin (nafaka, velayet vs.) ayrı davalarda yürütülmesi. Bu düzenleme kadınların kazandığı medeni haklara ciddi saldırıları içeriyor.
İktidarın söylemleri sözde uzayan boşanma davalarının daha kısa sürede sonuçlanması nafaka, velayet gibi konularla uzamaması amacıyla yapıldığı.
Bizler daha 2015 yılında TBMM'de AKP'lilerce kurulan boşanma komisyonunun nasıl bir misyonla çalıştığını iyi biliyoruz. Kaldı ki; her fırsatta boşanmaların artmasından yakınan, önlenmesine ilişkin adımlar atan, diyanet eliyle de beslediği "makbul kadın", muhafazakâr aile tahayyülünde olan iktidarın boşanma davalarının hızlandırması amacını gütmeyeceğini iyi biliyoruz.
6. Yargı paketi, kadınların kazanımıyla daha eşit hale getirilmiş olan medeni kanunun kırpılarak içinin boşaltılması anlamını da taşıyor. Bu düzenlemeyle kadınlar için zaten zor olan boşanma süreci, diğer haklar için ayrı davaların açılması ile hem ekonomik hem psikolojik açıdan yıpratıcı olacaktır.
İktidar koalisyonunun geçmişinden bugüne kadın politikaları karnesini biliyoruz. İstanbul Sözleşmesi'nden çıkış hamleleri ve sonrasında kadınlarla savaş halinde olan iktidarın her şeye muktedir olmadığı, halk güçleriyle sınırlandığı da açık.
Getirilmesi muhtemel bu düzenlemelerin karşısında asla geri adım atmayan haklarını sadece talep etmekle kalmayıp ısrarlı mücadelesini sürdüren kadın hareketi var. Kadınların bu saldırılar karşısında giderek artan ve örgütlenen öfkesi ve deneyim birikimi iktidar koalisyonunun akıbetini belirleyecektir.

EKOLOJİ

Faşist kurumsallaşmanın önemli bir ayağı da hayvanlara yönelik şiddet

"Yasak ırk", sokak hayvanları ve faşizm

Köpek ırkları arasında yapılan, saldırgan, uyumlu vb. tanımlamalar tartışmaya açık. İnsanlar tarafından üretilen, satılan ve eğitilen bu canlılar, yetiştiricileri tarafından yönlendiriliyorlar.

Ayaz Çetin

14 Temmuz 2021'de yayınlanan kanunda "yasak ırk" olarak tanımlanan köpeklerin 14 Ocak 2022 tarihine kadar kısırlaştırılıp kayıt altına alınması gerektiği açıklanmıştı. Bu süreçten önce de listede olan köpek ırkları olası bir şikayet durumunda sorumlu kamu kurumları tarafından toplanabiliyordu. Yani yasak ırk meselesi yeni bir konu değil. Ancak son dönemde, tamamının kısırlaştırılarak kayıt altına alınma zorunluluğu getirilmesiyle başka bir süreç başlamış oldu.

"Saldırgan köpek"

Köpek ırkları arasında yapılan, saldırgan, uyumlu vb. tanımlamalar tartışmaya açık. İnsanlar tarafından üretilen, satılan ve eğitilen bu canlılar, yetiştiricileri tarafından yönlendiriliyorlar. Özellikle Pitbull Terrier ırkı köpekler, dövüş turnuvaları ve bahis oyunları için agresif bir eğitim sürecinden geçiriliyor. Yani hayvanın saldırgan davranış kalıplarını öğreniyor olması doğuştan gelişen bir süreç değil. Yaşam koşullarına bağlı olarak Pitbull ırkı başta olmak üzere yasaklı olarak tanımlanan çok sayıda köpeğin insan ve diğer canlılara uyumlu yaşayabildiği çok sayıda örnek mevcut.

Peki "sokak hayvanları?"

Uzun yıllardır kent yaşamının parçası haline gelmiş olan hayvanların, bulundukları alanlardan kentin dış çeperlerine atıldıkları bir süreç yaşıyoruz. Betonlaşmanın yoğunlaştığı bölgelerde adeta bir "soylulaştırma" süreci örgütlenerek hayvanlara yaşayacak alan bırakılmıyor. Yerleşim alanları dışına, ormanlık alanlara atılan hayvanlar büyük popülasyonlar oluşturuyor.
Hayvanların alınıp satılabilen, üretilen canlılar statüsünde olması, süreci bir kısır döngüye sokuyor. Belediyelerin kısırlaştırma ve rehabilitasyon süreçleri oldukça kısıtlıyken, sürekli bir akış halinde sokağa, ormana hayvan atılması sorunun çözülmesini imkansız hale getiriyor.

Faşist kurumsallaşmada şiddet aracı

Türkiye'de faşist kurumsallaşma çabaları tüm yönleriyle devam ederken şiddet aracı farklı toplumsal kesimler üzerinde kullanılıyor/deneniyor. Kadınlar, LGBTİ+'lar, Kürtler, gençler...
Son yıllarda sosyal medya ile daha çok görünür hale gelen hayvanlara yönelik işkence ve şiddet saldırıları; faşist kurumsallaşmanın önemli bir ayağının hayvanlara yönelik şiddet üzerine oturduğunu gösteriyor. Toplama kampları gibi barınaklar inşa ediliyor. Hapsedilen hayvanlar ya ölene kadar kafeste esaret hayatı yaşıyor ya da uyutuluyor. Denetleme yapmanın, takip etmenin zorlaşması için barınaklar kentin en dış çeperlerine kuruluyor.
Temel soruna odaklanmak gerekirse, hayvanların hisseden, duygu sahibi canlılar olduğunu, alınıp satılamayacağını garanti altına alan, şiddete karşı ceza yaptırımını netleştiren yasal düzenlemeler gerekli. Hayvanların tek tek hak sahibi bireyler olduğunu kabul eden anayasal düzenlemelere ihtiyaç var. Ekolojik duyarlılığa sahip, kent belleğini ve etik değerleri merkezine alan bir hayvan hakları/özgürlüğü politikasını adım adım inşa etmeliyiz.

Elektrik faturasının anlattıkları

Elektrik faturalarına iktidarın doğa ve halk düşmanı, sermaye taraftarı icraatları zam olarak yansıyor.

S. Özgür

(...) 1. sayfadan devam

Özelleştirme

Elektriğin üretim, iletim ve dağıtımından sorumlu bir devlet kurumu olan "TEK" 1994'ten sonra üretim, iletim ve dağıtım olarak bölünüyor ve atılan özelleştirme adımları AKP döneminde tavan yaparak elektrik üretiminin çoğu, dağıtımının tamamı şirketlere devrediliyor. Elektrik sektöründe yaratılan bu dağınık yapı, özelleştirmelerin getirdiği kar hırsı ve rekabet ile birleşince zam olarak faturalarımıza yansıyor. Bir yandan kayıp-kaçak, kesme-bağlama bedeli olarak, diğer yandan Elektrik Üretim AŞ'nin ürettiği elektriği alan dağıtım şirketlerinin yüksek oranda zamlı satışı ile. Enerjiye ulaşılabilirlik gittikçe zorlaşıyor. Birkaç şirketin cebi doluyor, devletin vergi geliri artıyor, halk ise yoksullaşıyor.

Zamların ekolojik maliyeti

Enerji ihtiyacı bahane edilerek yeni santraller kuruluyor, yenilenebilir enerji yatırımlarının önü açılıyor. "Yenilenebilir enerji temiz enerjidir" propagandası ile HES, JES ve Biyokütle santral yatırımları arttırılıyor. Üstelik bu yatırımlar Yenilenebilir Enerji Kaynakları Destekleme Mekanizması ile dolar bazında destekleniyor. Bu da faturalarımıza yansıyor. Ekolojik yıkımların önünü açmak için rıza üretme aracına dönüşen "yeşil yatırımlar" sermayenin yeni yüzlerinden biri. "Yenilenebilir enerji makbul enerjidir" algısı yaratılarak halkın tüm itirazlarına rağmen birçok ekolojik tahribata imza atılıyor. Derelerin özgür akmasını engelleyen, göllerin kurumasında payı olan HES'lerle, tarım alanlarını yok eden, toprak ve hava kirliliği yaratan JES'lerle, ömrünü tamamlamış lastikleri bile yakan biyokütle santralleriyle, küresel iklim değişikliğini besleyen termik santralleriyle enerji üretimi doğa düşmanı, enerji ihtiyacından çok kar ihtiyacı güden hal alıyor.
Gelen zamlarla enerjiye ulaşılabilirliğin azalması, günlük hayatın sekteye uğraması, küçük işletmelerin kapanması, işsizliğin artması, sorunları tetikleniyor. Elektrik zamları, iktidarın enerji alanındaki geçici, sahte çözümlerini, sermaye taraftarlığını açık ediyor.
Bu durumu fark edenlerin sayısı artıyor, gidişata dur demek için mücadele sürüyor.

Olağan bir kar yağışının afete dönüşmesi kaderimiz mi?

Afet ve acil durumların fırsata çevrilme iştahı bir yana mevsim normallerinde bile yağan yağmurlar can alan sellere dönüşüyor, olağan bir kar yağışı hayatı günlerce kilitliyor.

Zeki Öztürk

Kapitalist kent; içinde ve çeperinde yaşayan insan ve hayvanların değil, sermayenin ihtiyaçlarına göre yeniden üretilir, dizayn edilir ve yönetilir.
Sermayenin ana talebi devamlı büyümek ve sermaye ilişkilerini derinleştirmektir. Her an bu ölümcül gerçek kendisini bize hatırlatıyor.
Afet ve acil durumların fırsata çevrilme iştahı bir yana mevsim normallerinde bile yağan yağmurlar can alan sellere dönüşüyor, olağan bir kar yağışı hayatı günlerce kilitliyor. Peki bu durum kader mi?
Kapitalist kent mekânın m² olarak arttırımı ve yeniden üretimi yoluyla sermayeye meta sağlar. Dolayısıyla "zarar gören" bir meta onarılma yoluyla tekrar kâr elde ettirecek bir metadır. Bu nedenle sermaye temsilcileri o metanın zarar görmesi için elinden ne geliyorsa yapar. Afetler bu yüzden birikim sağlayacak birer fırsattır. Sermaye olağan bir kar yağışını bile afete çevirmeyi başardı.
İstanbul'da belediye ve valilik eliyle tam bir "müdahalesiz duruş" oluşturuldu. Yardım çalışmalarının başlaması için karın erimesi gerekti. Kar eridiğinde zaten yardıma gerek kalmamıştı.
Belediye ve valiliğin ana odakları halkın ihtiyaçlarından çok, medya üzerinden propaganda yarıştırmak ve sorumluluğu birbirine atmak oldu. 112'nin kilitlendiğini, AFAD'ın hiçbir yere yetişemediğini, yeni inşa edilmiş İstanbul Havalimanı'nın çatısının çöktüğünü gördük. Valiliğin, havalimanında mahsur kalan yolcuları tahliye edemediğini ama onların uyuyacak yer taleplerini engellemek için yüzlerce polisi havalimanına sevk ettiğini gördük.

CK Enerji'nin, belediyenin, valiliğin veya bakanlığın olağan bir kar yağışının kent hayatını durdurmasının engellenmesi adına herhangi bir hazırlığının olmadığının somut örneğini Isparta'da gördük.

Afetlerin İlk Nedeni: Burjuva Kurumlar

Burjuva muhalefeti ve iktidarıyla, belediye ve karayolları yönetimiyle, her renkten sermayesiyle kapitalizmin, halklar ve doğal yaşama müspet verecek hiçbir şeyi kalmadı. Burjuva muhalefet, sistemin sarsılmasını değil aktörlerinin değişmesini istiyor. Bu yüzden tartışma evrenini kurumların bağımsızlığı ve yöneticilerin liyakati çerçevesinde darlaştırıyor. Bu büyük bir sorun tabi ancak daha önemli olan bir mesele var: Burjuva kurumların kendisi. En son Isparta ve İstanbul'da yaşadığımızın gösterdiği gibi burjuva kurumlar ve bu kurumların temsilcileri; kent halkının daha müreffeh yaşaması, kentsel hizmetlerin ulaştırılması ve genişletilmesi, halkın bulaşıcı bir hastalıktan veya kar yağışından korunması için değil, sermaye birikiminin hızlanması için varlar. Bu kurumlardan yapısı uygun olanların (örneğin belediye) halkın çıkarları ve ihtiyaçları doğrultusunda yeniden yapılandırılmaları, yapısı uygun olmayanların (örneğin valilik) kaldırılmaları gerekmektedir. Bu hedef Demokratik Cumhuriyet'in ana hedeflerinden biridir.

POLİTİKA

Başka bir dünya mümkün!

Bir çıkış var!

Egemenlerin saldırısına karşı halk da irili ufaklı direnişlerle kendi savunma barajını kurup yaşam koşullarını daha da geriye düşürmemeye çalışıyor.

Ekonomi alanında ve devletin yapısında yaşananlar başta olmak üzere çok yönlü bir krizin içindeyiz. Yaşamlarımızı sürdürmekte zorlanıyor, zar zor adeta çırpınarak ayakta kalabiliyoruz.

Halk, şimdiye dek olandan daha fazlasıyla işsizliğe, açlığa, soğuğa, sağlıksız ve eğitimsiz olmaya doğru devlet zoruyla sürükleniyor.

Egemenlerin saldırısına karşı halk da irili ufaklı direnişlerle kendi savunma barajını kurup, yaşam koşullarını daha da geriye düşürmemeye çalışıyor.

Bu koşullarda yapılacak bir seçime doğru gidiyoruz.

Seçim süreci, sadece seçimlerde başarılı olmaya odaklanarak değil, seçim sonrasında da sürüp gideceği belli olan çok yönlü krizlerin çözümünde halkın gücünün ve inisiyatifinin artmasına, çözümün halkın ihtiyaçları yönünde olmasına hizmet etmelidir.

8 Acil İhtiyaç

Önümüzdeki dönemde yapılacak bir dizi seçimin de önünü açmasıyla yayılımı ve derinliği artmaya başlayan politikleşme, halkın hemen şimdi gereken bazı acil ihtiyaçlarının açığa çıkarılması ve kazanılması için zengin fırsatlar sunuyor.

Halk, şayet yaşamak istiyorsa; kendisinin kanını emen bir vampir gibi çalışan sistemin kuşatmasına karşı; o kuşatmayı gevşetmek, içinde gedikler açmak ve nihayet yarıp geçmeye zorunludur.

İlk olarak, egemenlerin son dönemde aniden yoğunlaştırdıkları halkı yoksullaştırma ve ülkenin doğal zenginliklerini yağmalama saldırısına karşı, halkın tehlikeye düşen "Yaşama Hakkını" savunması yüksek toplumsal meşruiyet kazanmıştır. İktidarın son saldırı hamlesinden sonra, artık beslenme, sağlık hizmeti alma, eğitime ulaşma, ulaşım imkânlarından faydalanma, barınma ve ısınma gibi en temel ihtiyaçların karşılanması için mücadele etmek zorunludur.

Yaşama hakkı ve bunu sağlayacak gelir güvencesi, en temel insan hakkıdır. Her yurttaşa temel ihtiyaçlarını karşılayacak bir "Temel Gelir" sağlanmalıdır.

İkincisi, Erdoğan/Saray önderliğinde yürütülen halkı yoksullaştırma politikasının en büyük güç kaynağı, bu politikaları kalıcılaştırmak ve güvenliğini sağlamak için yürütülen faşizmin kurumsallaştırılması sürecidir. Hedeflerine yakınlaşan ama zaman içinde toplumsal destekleri ve güçleri azaldığı için ilerlemekte zorlanan iktidar güçleri, ellerindeki bütün güçleri kullanarak faşizmin kurumsallaşma sürecini tamamlamak, iktidarlarını kalıcılaştırmak istiyorlar. Ülkenin kaos içinde çırpınan bir cehenneme dönüştürülmesine karşı, halkın savunma hakkı meşrudur.

Faşizmi yenebilmek, en az onun kadar güçlü siyasal hamlelerle gerçekleşebilir. Şimdi, antifaşist bir direniş için ortaklaşma, kararlı, kurnaz ve sonuç alıcı hamlelerle faşizmi dağıtma zamanıdır.

Üçüncüsü, halkı etnik kimliğine ve inançlarına göre bölüp birbirine düşürerek yarattıkları puslu ortamda kendi soygunlarını yürüten sermaye güçleri ve onların hizmetindeki iktidar koalisyonuna karşı, etnik kimliklere ve inançlara "kör" olan, yurttaşlık temelinde kendisini inşa edecek olan yeni bir düzenin propagandasını yapma zamanıdır.

Dördüncüsü, bölgedeki neredeyse bütün ülkelere karşı yürütülen ve esas olarak sermayenin bölgesel pazarlarda hegemonya kurmasına ön açmayı hedefleyen yayılmacı-savaşçı siyasal ve askeri hamlelere karşı, komşu halklarla dostluk ve dayanışma kanalları yaratılmalıdır. "Yayılmacı-işgalci savaş politikalarına karşı barışı savunalım!" temelinde bir toplumsal-politik hat inşa edilmelidir.

Beşincisi, kadınlara karşı iktidarın da desteğiyle artarak süren erkek saldırganlığına karşı, kadınların örgütlediği meşru savunmanın bir parçası olunmalıdır.

LGBTİ+'lara yönelik düşmanlaştırıcı ve can güvenliğini ortadan kaldıran faşist saldırganlığa, nefret söylemi ve politikalarına karşı, farklı cinsel yönelimlere sahip olan bireylerin özgürce yaşama hakkı doğrultusunda dayanışma örgütlenmelidir.

Altıncısı, en kalitesiz eğitime mahkûm edilen ve bilinçli politikalarla yozlaştırılıp çürütülmek istenen liseli ve üniversiteli aydın gençliğin, hem kendisine yönelik saldırılara karşı direnmesinin hem de özgür ve demokratik gelişme imkânları yakalamasının önünü açmak, destek olmak gerekiyor.

Yedincisi, erkek egemen, kapitalist ve aynı zamanda da yetişkin bir dünyada yaşamaya çalışan ancak türlü hak ihlali, ihmal ve istismara maruz bırakılan; devletin, ailenin, okulun, toplumun tamamının şekil vermeye çalışırken hiçleştirdiği çocuklar için acil adımlar atılmalıdır.

Sekizincisi, iktidarın destekleyip önünü açtığı sermaye tarafından açgözlüce yağmalanan doğal zenginliklerin savunulması gerekiyor. Şimdilerde içinde sarsıldığımız Korona virüsünün de sebebi olan doğanın sermaye tarafından yağmalanması, artık tehlikeli eşikleri aştı ve yaşama hakkını riske sokuyor.

Yaşamın sürmesi, özellikle de genç kuşakların yaşama hakkı, hemen-şimdi sermayenin doğayı yağmalamasını durdurmakla mümkündür.

Başka bir dünya mümkün

"İş, Ekmek, Barış, Özgürlük!" talebi gerçek anlamıyla ancak demokratik bir cumhuriyette gerçekleşebilir.

İçinde bulunduğumuz koşullar, güncel olanla tarihsel olanı birbirine yakınlaştıran bir ortam yaratıyor.

Sistem içi güçlerin yaşanan çok yönlü krizlere çözüm gücü olamamasının bir sonucu olarak sistemde yaşanan tıkanma, bir tarihsel kopuş ve yeniden kuruluş için uygun bir zemin oluşturuyor.

Sorun, böylesi bir tarihsel kopuş ve yeniden inşaya öncülük yapacak bilince, güce ve pratiğe sahip kurucu bir iradenin henüz olmamasıdır.

Evet, yeniden kuruluşun ana omurgası konusunda devletten ve sermayeden bağımsız net bir bilinç, yeterli güç, sonuç alıcı pratik!

Evet, farklı halk güçlerinin kendi ihtiyaçları doğrultusunda yaptıkları siyasal ve toplumsal hareketleri uygun bir yapıda ortaklaştıran bir pratik-örgütsel öncülük!

Ve böylesi bir ortaklığın kurulabilmesinin önünü açıp mümkün hale getirecek yönelimleri-hedefleri gündemleştirecek bir politik öncülük!

Yeni bir düzen! Geleceğimizi inşa edelim!

"İş, Ekmek, Barış, Özgürlük!" talebi gerçek anlamıyla ancak demokratik bir cumhuriyette gerçekleşebilir.

Demokratik Cumhuriyet, demokratik bir anayasayla kendisini bağlayacaktır.

Demokratik Anayasa, halkın ihtiyaçlarını esas alacak ve halkoyuyla seçilmiş bir Kurucu Meclis tarafından kararlaştırılıp yasalaştırılacak, sonrasında yapılacak halk oylamasıyla resmileşecektir.

Sosyalizme doğru: Demokratik Cumhuriyet!

Halkçı bir demokratik cumhuriyetin ana yönelimleri neler olabilir?

Halkçı bir demokratik cumhuriyetin ana yönelimleri neler olabilir?

1- Halkın en temel yaşam ihtiyaçlarının giderilmesine anayasal güvence sağlanacaktır.

2- Üretim, şimdiki gibi sadece kendi kazancını düşünerek yapılan keyfi-rastgele yatırımlarla değil, demokratik cumhuriyetin halkın ihtiyaçlarını esas alan anayasasıyla uyumlu olan yatırımlarla gerçekleşecektir.

3- Devletin gelirlerinin ana kaynağı olan vergiler, şimdi olduğu gibi esas olarak en zenginle en yoksulu eşitleyen dolaylı vergilerle değil, esas olarak artan oranlı servet vergisinden beslenen dolaysız vergilerle sağlanacaktır. İnsanca yaşam standartları için yeter düzeyde kazançlardan dolaysız vergi kesintisi yapılmayacaktır.

4- Merkezden en küçük yerel birimlere kadar uzanan gizli ve açık bir bürokratik örgütlenmeyle kendi egemenliklerini inşa eden ve sonra da "Kutsal Devlet!" perdesi arkasında kendi egemenliklerini halka dayatanların oligarşik düzenleri tasfiye edilecektir.

5- Erkek egemen sistem tarafından inşa edilmiş toplumsal cinsiyet eşitsizliğine karşı, "eşitlik" konumunu hedefleyen bütün yönelimler desteklenecektir.

Ataerkil kapitalist sitemin kadınlar üzerinde yarattığı yıkıcı ve gerici bütün tahribatlar göz önüne alınıp, eşitlik durumu sağlanana kadar kadınlar için pozitif ayrımcılık ilkesiyle hareket edilecektir

6- Çocuklar, toplumun tek imtiyazlı bölümü olarak kabul edilip, özel olarak desteklenecektir.

Her çocuk, hakları olan bireyler olarak kabul edilecek ve tüm hakları devletin sorumluluğunda anayasal güvenceye alınacaktır.

7- Gençlerin, gelişme çağlarını kendi özel yeteneklerini açığa çıkarıp güçlendirerek her düzeyde yetkinleşme dönemi olarak geçirebilmeleri için imkânlar sağlanacaktır. Eğitim, spor, güzel sanatlar ve eğlenme gibi ihtiyaçların, gençlerin istedikleri gibi karşılanabilmesi için imkânların yaratılması devletin görevi olacaktır.

8- Ekolojik felaketler doğurarak kendisini gerçekleştiren mevcut üretim ve tüketim sistemiyle yeryüzündeki yaşamın sürmesi, şimdi içinde sarsıldığımız pandemi, orman yangınları, seller gibi doğa olaylarının da gösterdiği gibi imkânsızdır.

9- Ülkelerinde meşru sebeplerle barınamadığı için ülkemize gelen göçmenlerin insanca yaşam hakları anayasal güvence altına alınacak, ülkemize uyumları ve toplumsal yaşama katılabilmeleri için gereken tedbirler alınacaktır.

10- Ülkemizin dış politikası, emperyalist sömürü ve baskı düzeninin dışında kalarak ve kendisine yönelik emperyalist dayatmalara karşı halkın devletiyle birlikte direnmesini örgütleyerek inşa edilecektir.

toplumsal özgürlük

Sahibi ve Sorumlu Yazıişleri Müdürü: Savaş Çiçek
Adres: İstiklal Cad. Balo Sok. Tokatlıyan Han No: 21 Beyoğlu
Baskı: İhlas Gazetecilik A.Ş. Merkez Mah. 29 Ekim Cad. İhlas Plaza No: 11A/41 Yenibosna/Bahçelievler, İstanbul Tel: 0212 454 30 00